

UUTISKYMI ¹²/₉₄

Kymin Paperiteollisuus Oy:n julkaisu 54. vuosikerta

*Uutiskymi
toivottaa
kaikille
lukijoilleen
Hyvää
ja
Rauhallista
Joulua
1994*

**Taiteilija
Topi Valkonen
piirsi yhtiölle
joulupapereita
1950- ja 1960-
luvuilla.**

Sivu 8.

22.12.1994

PÄÄJOHTAJA HARRI PIEHL:

Luottavaisin mielin eteenpäin

Joulun viettoon valmistautuvalle henkilöstölle on tänä vuonna paljon hyvää kerrottavana, mutta myös ongelmia on näkyvissä", toteaa Kymmene Oy:n pääjohtaja **Harri Piehl**. "Myyntihintojen nousu, rahoituskulujen lasku sekä säästö- ja tehostustoimet ovat kohentaneet tulokuntoa, joka näyttää jatkavan paranemistaan. Koko vuoden tuloksemme paranee edellisvuoteen verrattuna yli miljardilla markalla."

"Henkilöstömme on tehnyt hyvää työtä. Esimerkiksi 'haamukoneprojektimme' ansiosta on paperiteollisuutemme tuotantokyky noussut kahden paperikoneen verran", kiittää Piehl.

Piehl uskoo myös, että enemmistö henkilöstöstä edustaa mallittista suuntaa ajankohtaisissa työmarkkinaneuvotteluissa. "Käymissäni keskusteluissa minulle on muodostunut se kuva, että henkilöstö näkee tarpeet ja liikkumatilan, joita yhtiön pitkän aikavälin kehittäminen edellyttää. Pyrkiminen työajan lyhentämiseen ei ole oman henkilökunnan keskuudessa ollut millään tavalla esillä."

"Yhtiöläiset olivat valmiita uhrauksiin vuonna 1991, syvimässä lamassa aloitetussa raskaassa ohjelmassa. Yhtiön edun ja työpaikkojen turvaamisen nimissä tehtiin arvokasta työtä. Siksi minua ihmetyttää suuresti, mikäli nyt ollaan valmiita näistä tuloksista ja hyödyistä hyvin pitkälle luopumaan Paperiliiton toimintamallien vuoksi."

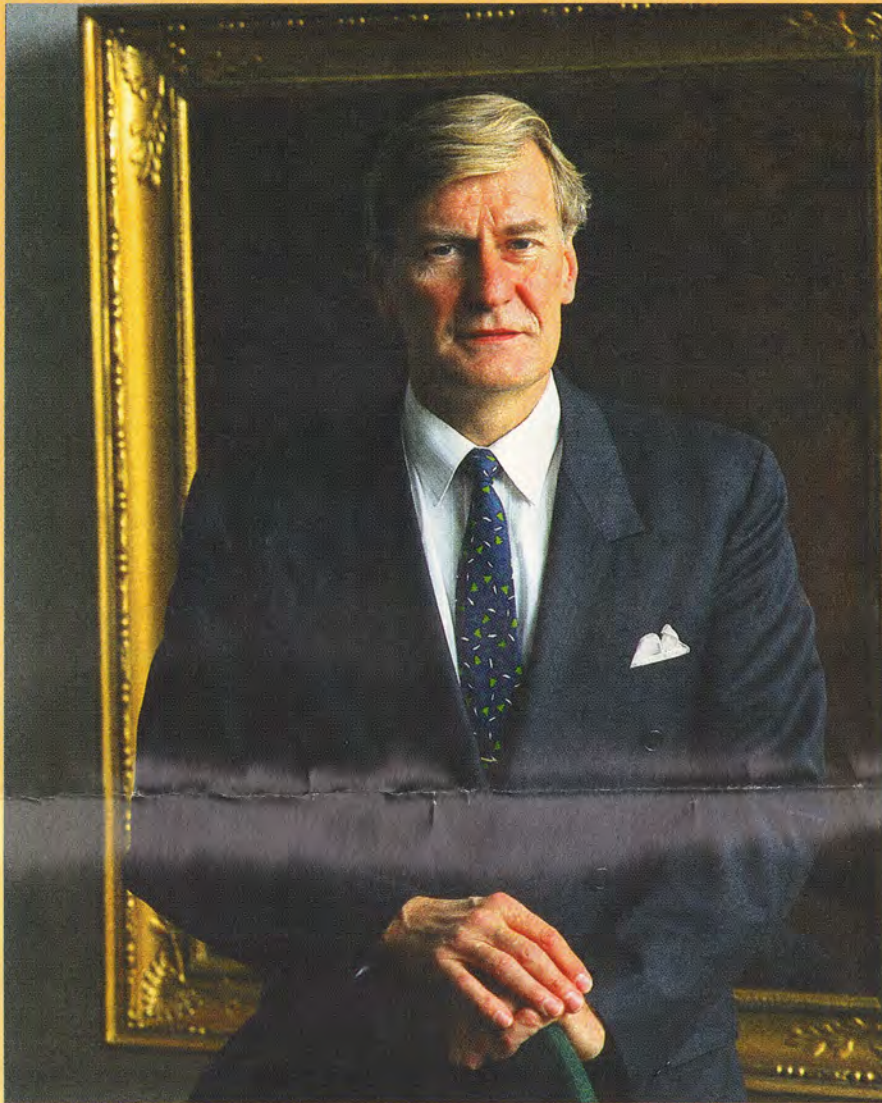
Piehlin mielestä on valitettavaa, että suomalaisessa työmarkkinakäytännössä suuren enemmistön näkökohdat eivät tule oikealla tavalla esille. "Paperiliiton etuile ei ota huomioon koko kansantaloutemme tarpeita. Työajan lyhennysten ja liiallisten palkan korotusten vaatiminen on kohuuta samaan aikaan, kun maassa on valtava työttömyys."

Hinnoista hyöty vasta nyt

Piehl huomauttaa, että vaikka markkinoiden kehittyminen on ollut yllättävän hyvä sekä aikakauslehti- että hienopaperissa, ei metsäteollisuustuotteista Suomessa markkina saatu hinta keskimäärin ollut lokakuuhun mennessä noussut yhtään viime vuodesta.

"Kysyntäennusteita on kuitenkin voitu korjata ylöspäin. Hienopaperin alhaisten käyntiasteiden uskottiin jatkuvan vielä tämän nousukauden aikana, mutta toisin kävi. Myös aikakauslehtipaperin kysynnässä tapahtui syksyllä dramaattinen muutos parempaan. Meille keskeisiä tuotteita valmistavilla koneilla on nyt täysi käyntiaste. Sen lasketaan jatkuvan korkeana myös pari seuraavaa vuotta."

Piehlin mukaan vasta nyt on kotimaisissa paperiyksiköissä

nähty parempia hintoja, jotka luovat suurta toiveikkautta ensi vuoden osalta. "Tämä kuitenkin edellyttää, että Suomessa pidetään kustannustaso kurissa tekeillä maltillisia sopimuksia."

"Ensimmäistä kertaa pitkään aikaan meillä on nyt mahdollisuus tehdä todellisia valintoja asiakaskunnassamme pystyäksemme palvelemaan avainasiakkaitamme kaikissa oloissa ja kehittääksemme partnership-tyyppistä yhteistyötä. Tämä edellyttää toisaalta luopumista asiakkaista, joille uusi toimintatapamme ei sovi."

Kokonaistuloksen parantamiseen tähdätään paperiteollisuudessa kuluvana vuonna voimakkaasti käynnistetyllä strateginen bisnesalue (SBA) -ajattelulla. "Sen puitteissa on mahdollista määrittellä ne asiakkaat, jotka pitkällä tähtäimellä ovat meille mielenkiintoisimpia." Piehlin mukaan SBA-ajattelun viemistä käytäntöön on hyviä kokemuksia mekaanisen metsäteollisuuden puolelta.

"Menemme mukaan asiakkaan liiketoimintaan, olemme mukana myynninedistämistyössä ja pyrimme ymmärtämään vaikutusmekanismit, joiden mukaan lopullinen kuluttaja tekee ostopäätöksensä. Uuden toimintatapamme ansiosta näemme parem-

min tuotteittemme loppukäyttöalueet."

Strategiamuutos johtaa mm. aikakauslehti- ja hienopaperitoimialojen toimintakenttien osittaiseen liittymiseen ja sitä kautta niiden yhteistyön korostumiseen.

Oleelliseksi osaksi muutosta Piehl määrittelee luopumisen pelkästään tonni- ja volyymipohjaisesta ajattelusta, joka on monta kertaa johtanut myös yli-investointeihin. "Samasta syystä olemme muuttamassa paperin markkinoinnin seurantarjestelmäämme SBA-pohjaiseksi, luopumassa maa-, asiakas- ja tonnipohjaisesta tarkastelusta sekä jäsentelemään seurannan loppukäyttöalueiden mukaan."

Kymmenen mekaanisessa metsäteollisuudessa on tehty merkittäviä rakennemuutoksia, joiden viimeiset vaiheet toteutuvat lähiaikoina. "Kustannustehokkaiden laitojen ja avaintuotteiden hyvän markkina-aseman vuoksi suhtaudun luottavaisesti mekaanisen metsäteollisuuden tulevaisuuteen."

Yhteiset arvot ja tavoitteet

Liiketoiminnan kehittämisen lisäksi Piehl näkee tärkeänä konsernin yhtenäistämisen yhteisten arvojen ympärille.

"Näitä arvoja ei ole saneltu, vaan ne on määritellyt koko henkilöstöä edustava työryhmä. Tällä on varmistettu, että valitut arvot tunnetaan omiksi ja tärkeiksi. Tavoitteena on ollut rehellisen ja innostavan ilmapiirin luominen."

Arvot, joista Piehl itse määrittelee keskeisimmiksi luotettavuuden ja innovatiivisuuden, tehdään jokaiselle yhtiöläiselle ensi vuoden mittaan tutuiksi erillisellä tiedotusohjelmalla. "On tärkeää, että sanojen sisältö niin kotimaisissa kuin ulkomaisissakin yhtiössämme ymmärretään samalla tavalla."

Arvojen lisäksi on määritelty konsernin tehtävät. Taloudelliseksi tavoitteiksi on asetettu vähintään 40 prosentin omavaraisuusaste ja sijoitetun pääoman 12 prosentin tuotto suhdannejakson yli.

Yhteiset arvot tulevat Piehlin mukaan näkymään myös ulkoisesti. "Panostamme yhteiseen visuaaliseen ilmeeseen, jotta asiakaskuntamme näkisi koko Kymmenen voiman, eikä vain yksittäistä yhtiötä tai divisioonaa."

Esimerkkeinä ilmeen muuttamisesta Piehl mainitsee Saksan myyntitoiminnan siirtymisen Kymmene Deutschland GmbH:n hoitoon entisen Nordland Paperin nimellä kulkeneen organi-

saation asemesta.

"Kaikista muutoksista huolimatta pidän tietysti tärkeänä, että tytäryhtiöiden kulttuurit voidaan säilyttää. Niillä on oma itseisarvonsa ja ne rikastuttavat kokonaisuutta, kunhan ne toimivat kokonaisuuden ehdoilla."

Näkymät

Pääjohtaja Piehl mielestä on valitettavaa, että Kymmene Oy:n huolellisesti valmistettu kansainvälinen osakeanti jouduttiin peruuttamaan paperiteollisuuden lakonuhan ja osakemarkkinoiden epävakauden vuoksi. "Kymmenen näkymät ovat kuitenkin niin lupaavat, että osakeantia ei ollut perusteltua toteuttaa niisänotusti hinnalla millä hyvänsä."

"Tulemme annin peruuntumisesta huolimatta hyvinkin saavuttamaan omavaraisuustavoitteemme tämän nousukauden aikana, joskin myöhemmin kuin suunnitelimme. Investointi- ja kehittämissuunnitelmia tehdessämme mitoitamme ne uuden tilanteen mukaan. Arvioisin, että ensi vuonna voimme käyttää puolet kasvavirrasta investointeihin ja puolet velkataakan vähentämiseen."

Piehlin mukaan tämänhetkinen investointitarpeemme on monia muita vastaavankokoisia yrityksiä pienempi, koska Kymmene-rakennetta luotaessa investointeihin käytettiin vuosittain jopa 20 prosenttia liikevaihdosta 1980-luvun lopulla.

"Olemme heikkoinakin vuosina investoineet ympäristösyistä välttämättömiin kohteisiin. Tämän ansiosta tuotteemme täyttävät vaativatkin ympäristöön liittyvät kriteerit."

"Myös konelinjojen uusinnat, paperin jalostusasteen nosto ja kuituhuollon varmistaminen edeltävät uusien paperikoneiden rakentamista. Olemme jo nykyisessäkin koossamme asiakkaiden näkökulmasta hyvin mielenkiintoinen osapuoli. Näinollen voimme ajottaa päätöksemme uusista tuotantolinjoista oman harkintamme mukaisesti edullisimpaan ajankohtaan."

"Olen erittäin tyytyväinen siitä tuottavuuskehityksestä ja taloudellisen tuloksen paranemisesta, mitä konsernissa on tapahtunut sekä kemiallisessa että mekaanisessa metsäteollisuudessa. Kunhan kaikki jatkossakin puhaltaavat yhteen hiileen, voimme mennä luottavaisin mielin eteenpäin. Tätä kirjoitettaessa haluan vielä luottaa siihen, että työmarkkinaratkaisu on järkevä ja pitkän aikavälin kilpailukyvyyn turvaava. Silloin ei Kymmene-konsernissa tehtävä tuloksekas työ kärsisi takaiskuja."

"Näissä ajatuksissa toivotan kaikille yhtiöläisille hyvää ja rauhallista joulua ja menestystä alkavalle vuodelle."

HAASTATTELU: REIJO VIRTA
KUVA: KIMMO REKIMIES

PAPERIN ENTINEN PÄÄLUOTTAMUSMIES SEPPO SAARELA

"Yhtiöstä saa tietoa niin paljon kuin pystyy nielemään"

Mikä on työhistoriasi Kymillä?

Aloitin työt Kymillä 1956, tammi-kuun 14. päivä. Siihen aikaan maalaiskunnista tuli virtanaan nuoria poikia yhtiölle töihin; myös sieltä Iitistä, josta itse olen lähtöisin. Pääsin suoraan vanhan sulfittisellutehtaan konesaliin vaakaushommiin. Olin sellulla töissä niin kauan kuin se pyöri eli vuoteen 1978. Sitten minut valittiin paperin pääluottamusmieheksi, jota hommaa tein viisitoista vuotta. Kesäkuun 1. päivä 1993 jäin yksilölliselle varhaiseläkkeelle.

Jos sivuutetaan tekninen kehitys, mitä muutoksia yhtiössä on tapahtunut neljän vuosikymmenen aikana?

Näin luottamusmiehen kannalta ilmapiiri on muuttunut avoimemmaksi. Työntekijöiden toimuksia kuunnellaan nykyään paremmin ja niitä myös toteutetaan. Nyt myös puhutaan enemmän asioista, koskevat ne sitten yhtiön taloutta tai tuotantosuunnitelmia. Itse asiassa tietoa saa nykyään niin paljon kuin vain pystyy nielemään. Ja kyky tiedon vastaanottamiseen paranee sitä mukaa, kun henkilöstöä koulutetaan.

Mikä oli "Saarelan-linja" Kymin pääluottamusmiehenä?

Päluottamusmiehen keskeisin tehtävä on valvoa työntekijöiden etua sekä työehtosopimuksen noudattamista puolin ja toisin. Minä olin sellainen matalan profiilin pääluottamusmies. Yritin hoidella hommat niin, että porukka olisi suhteellisen tyytyväinen. Tosin kaikkien mieliksi tässä työssä ei voi koskaan olla.

Tuntuiko pääluottamusmiehenä

paikka tuuliselta?

Ei se kovin tuulinen ollut. Itse istuin sillä paikalla viisitoista vuotta ja edeltäjäni 16. Kuusankoski on kaikenkaikkiaan ollut rauhallinen paikkakunta, missä työntekijöillä ei ole keskuudessaan tai työnantajapuolen kanssa ollut suurempia ristiriitoja.

Eikö koneita koskaan pysäytetty sinun aikanasi?

Kyllähän niitä koneita pysähtyi ja välillä ihan turhienkin asioiden takia. Erimielisyyttä oli saattanut syntyä sopimusten tulkinnoista tai muusta. Joskus pääluottamusmies hälytettiin keskiyöllä työmaalle asiaa selvittämään. Silloin kun tilanne oli kärjistynyt ja porukka ottanut vallan käsiinsä, niin ei siinä paljon voinut tehdä. Kun ei puhe auttanut eikä lyödäkään saanut.

Millaista oli neuvotella erimielisyyksistä työnantajapuolen kanssa?

Helppoja neuvotteluja ei ollut. Kaikki olivat vaikeita ja jotkut vieläkin vaikeampia. Nyt jälkepäin ajatellen tuntuu, että se oli välillä vähän lapsellista hommaa; jostakin pennistä riideltiin viikko- tai kuukausitolkulla. Mutta sehän on sellainen ikuinen periaatekysymys. Joskus kyllä pitkien ja tuloksettomien neuvottelujen jälkeen tuli peililtä kysyttyä, onko minussa vika, kun ratkaisua ei synny. Mutta eipähän näiden kahden viime vuoden aikana ole sopimuksia liukuhihnalta tullut.

Oliko työntekijäryhmien välillä palkkakärhämiä?

Työehtosopimusneuvotteluissa (TES) sovitaan liittotasolla yleiskorotuksista, jotka tulevat samansuuruisina kaikkien palkkaan. TES-ratkaisuun sisältyy

usein myös pikkupotti, jonka jakamisesta sovitaan paikallisesti. Kovien jähinöiden jälkeen, kun kaikki tuntevat olevansa palkka-kuopassa. Koska paperikoneita jatkuvasti kehitetään, menevät pennokset usein löysimiehille. Tämä on joskus herättänyt närää päivämiehissä, joiden mukaan sille, jolla jo on, annetaan vielä lisää.

Ovatko paperitehtaalla työskentelevät naiset palkkauksessa jälkeijäänneitä?

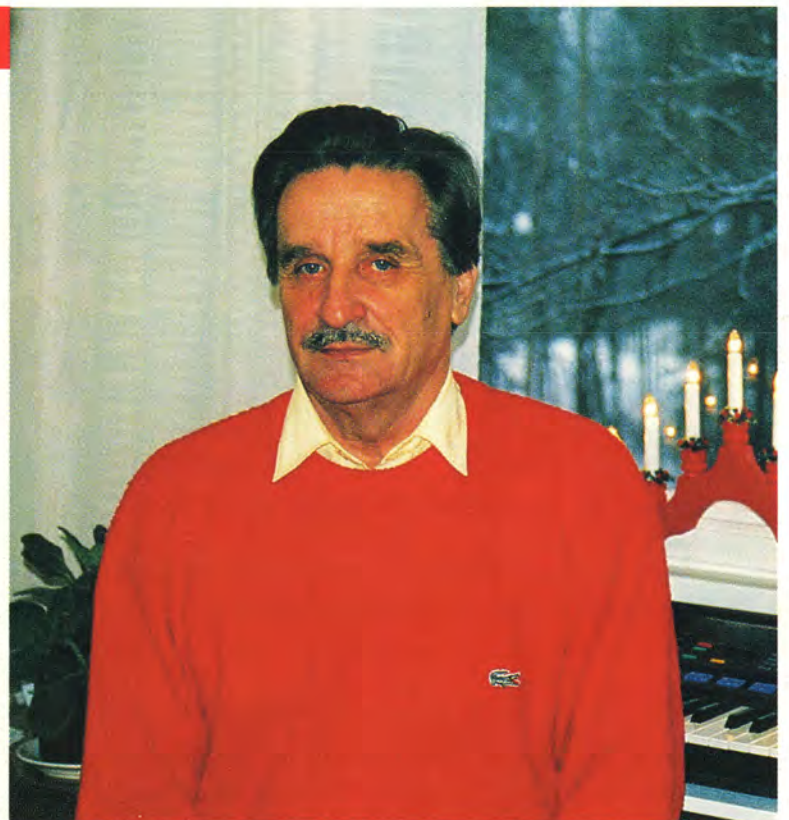
Samapalkkausperiaate pitää sisällään sen, että samaa työtä tekevät naiset ja miehet nauttivat samaa palkkaa. Naisten ansiotason jälkeijäänneisyys johtuukin siitä, että naiset tekevät pienempipalkkaisia hommia. Täällä Kuusaalla ollaan sikäli edistytty, että naisia on alettu ottaa paremmin palkattuihin, perinteisiin miesten ammatteihin, kuten trukkien kuljettajiksi ja pituusleikkurin hoitajiksi. On enää vain ajan kysymys, milloin naisia nähdään töissä paperikoneella.

Miten mustasukkaisesti miehet varjelevat vakanssejaan naisten invaasiolta?

Siinä vaiheessa kun naisia alkoi päästä vakansseihin ja koneille, miehet todella pelkäsivät heidän jarruttavan vakanssin palkkakehitystä. Mutta ei se pidä paikkaansa. Luottamusmiehen homma on hoitaa asiat niin, ettei palkkakehitys pysähdy.

Viime vuosina Kymin henkilöstömäärä on lähinnä erilaisten eläkeratkaisujen kautta selvästi vähentynyt. Samanaikaisesti yhtiön toiminnan tehokkuus on kiistatta parantunut. Onko löysät nyt tavallaan karsittu pois?

No, sehän on pakko myöntää, että hommat nyt hoituvat pienem-

TEKSTI JA KUVA: PIA LINDROOS

Seppo Saarela toivoo, että jenkkikoneiden hiljetessä PK 9 saisi rinnalleen uuden, täyden kymppin paperikoneen.

mällä porukalla automaation lisääntymisen takia. Aiemmin moni vain meni työmaalle, kun tänä päivänä mennään työmaalle töitä tekemään.

Henkilöstömäärän vähentyessä yhtiössä on samalla tapahtunut tietty toiminnallinen muutos. Työttömyyseläkkelle siirtyneiden vakanssit on täytetty sisäisin siirroin siten, että etenkin kunnossapito-osastolta on ollut kova virta tuotantopuolelle. Tämän seurauksena monet kunnossapito- ja huoltohommat ovat siirtyneet aliurakoitsijoiden hoitettaviksi.

Uskon, että Kymin henkilöstökehityksessä on jo tullut toinen ääripää vastaan. Kun työt nyt kasaantuvat yhä harvempien harteille, paineet ja stressi yleistyvät. Uhkana on, että tehtaan tuotanto alkaa kärsiä väen vähyyden takia.

Tätä haastattelua tehtäessä (7.12.1994) paperin työehtosopimusneuvottelut ovat siirtyneet valtakunnansovittelijalle. Yhtenä keskeisenä kiistakapulana on Paperiliiton vaatimus vuotuisen työajan lyhentämisestä ns. kuudenteen vuoroon siirtymällä. Mitä mieltä olet vuorotyöntekijöiden nykyisistä työajoista ja Paperiliiton esittämistä vaatimuksista?

Kolmivuorotyötä tekevällä paperimiehellä on mielestäni aika mukava työaika ja suhteellisen paljon vapaata.

Mitä näihin TES-neuvotteluihin tulee, niin tarkkaa tietoa asiakysymysten sisällöstä ei ole suurelle yleisölle annettu. Nämä paperin neuvottelut käydään yleensä niin salaa kabineteissa, ettei niitä julkisen median avulla ratkaista. Sen pohjalta mitä olen lehtiä seurailut ja uutisia kuunnellut, niin vähän rajuiltahan nämä liiton ehdotukset tuntuvat. Tämä vuotuisen työajan lyhenys on kova vaatimus, ja tietysti se tulee maksamaan, mutta kuitenkin se on perusteltua, koska ratkaisulla olisi työllisyyttä parantava vaikutus.

Kun työntekijä siirtyy työttömyyseläkkeelle, on kyse elinikäisen työajan lyhentämisestä, mikä ei sekään ole halpa ratkaisu. Siinä yhteiskunnalla eli meillä veronmaksajilla on merkittävä maksajan rooli. Vuotuisen työajan lyhentäminen maksaisi puolestaan enemmän työnantajalle. Mielestäni siihen ei tarvitsisi mennä kertaheitolla. Työajan uudistuksesta voitaisiin sopia pitkällä tähtäimellä, vähän Pekkasen työllisyyspaperin malliin. Sillä tavoin kustannuksetkin taantuisivat.

HOLGER HOLLSTEN:

Kloori oli omana aikanaan tarpeellinen valkaisussa

Jo reilut kuusi vuotta on kulu-
nut siitä, kun tehtaanjohtaja
ja Holger Hollsten siirtyi
eläkkeelle Kymin kemial-
ta. "Tuntuu kuin elä-
kkeelle lähtö olisi tapah-
tunut eilen", myhäilee
Holger Turun-kodis-
saan.

Holger Hollsten
ehdi olla mukana
kloorinvalmistuk-
sessa 35 vuoden
ajan. Alan uhkakuvat
olivat nähtävissä jo hä-
nen eläkkeelleläh-
tönsä aikoihin. Se,
että kloorinteko ko-
konaan loppui jo ku-
luvan vuoden alku-

kesällä, tuli kuitenkin osittaisena
yllätyksenä.

Kloorinteon veteraani myön-
tää tuotannon lopettamisen hy-
vät puolet. "Nyt on sellunvalmis-
tuksessa mahdollista sulkea kier-
toja ja saavuttaa lähes 0-pääs-
töt". Samalla hän kuitenkin
luonnehtii pelottelut kloorin vaar-
allisuudesta yliampuviksi ja tar-
koitushakuisiksi. "Mutta sellais-
ta elämä on...".

Hollsten myöntää, että kloori-
kuljetusten väheneminen pien-
entää onnettomuusriskejä,
mutta muistuttaa samalla monien
muiden vaarallisten kuljetus-
ten unohtuvan. Hän huomauttaa
myös, että kaikesta valmistetusta
kloorista vain muutama pro-

sentti käytettiin sellunvalkaisuus-
ja että ainetta valmistetaan maail-
malla edelleen runsaasti lähin-
nä kemianteollisuudelle.

"En minä tunne, että elämän-
työni on mennyt hukkaan, vaika
kloorinvalmistus onkin nyt
Kuusankoskella lopetettu. Se oli
omana aikanaan tarpeen."

Hollstenin työhistoriaan Ky-
millä kuuluu myös työskentelemi-
nen Voikkaalla toimineella kar-
biditehtaalla. Niin ikään Kymin
Kemian Porvoon laitoksen tuo-
tanta ja vetyperoksidin valmis-
tus tulivat tutuiksi.

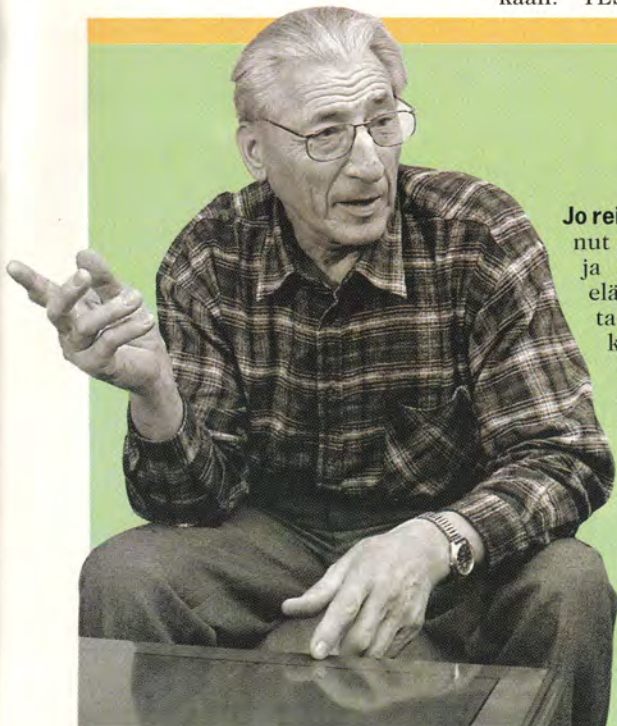
"Klooritehtaalla oli aika hyvä
henki, se oli passeli pieni tehdas.
Viihdyin hyvin Kuusankoskella
ja ellei kesäpaikkaan olisi ollut

niin pitkä matka, olisin saattanut
jäädä sinne myös asumaan."

Holger viettääkin noin puolet
vuodesta Kemiön saaren etelä-
päässä Västanfjärdissa sijaitse-
vassa synnyin- ja kotitalossaan.
Kesällä kunnostellaan puutar-
haa, kalastellaan ja nikkaroi-
daan, talvisina puhdetöinä ovat
kirjansidonta ja sukututkimus.
Viimeksimainitussa on mainiona
apuvälineenä mikro.

"Ei minulta tekemistä puutu.
Koska tuo EU tulee, olen alkanut
opetella myös ranskankieltä",
myhäilee Holger ja lähettää ter-
veisiiä kaikille tutuille Kuusan-
koskella.

HAASTATELLE: REIJO VIRTA
KUVA: KIMMO REKIMIES

POVARI

O tempora, o mores

Oi aikoja, oi tapoja tuo mieleen tunnelmia joulusta 50 vuotta sitten. Elettiin uhanalaisia aikoja, sillä valvontakomission puheenjohtajan, kenraalieversti Andrei Zhdanovin johdolla Suomi oli otettu neuvostovalvontaan.

Itsenäisyyspäivänä vuonna 1944 silloinen pääministeri **J. K. Paasikivi** piti radiossa puheen, jonka alku kuului suurin piirtein näin:

"Kansojen elämäntie ei ole tasaista nousua ylöspäin, niinkuin mielellämme toivomme. Toisinaan se painuu laakson pohjaan – laakson, joka voi olla syvä kuin rotko. Mutta laakson pohjalta nousee polku rinnettä ylös. Nousu on milloin loivempi, milloin jyrkempi, mutta aina päästään lähemmäksi aukeita, vapaita aloja, joista Jumalan taivas yhä valoisempaa eteen avautuu."

Vaikka puhe voisi hyvin viitata myös tähän päivään, eivät pääministerit enempää kuin muutkaan julkisen vallan edustajat enää käytä tällaista kieltä. Ajan saatossa on **rahasta ja tavarasta tullut toinen kieleemme**, onelmien aineellistuma, jopa persoonallisuuden tulkki. Näin se, kuka ja mitä olen, pyritään ilmaisemaan usein vain aineellisen menestyksen kautta. Tämä on länsimaisen kulttuurin eräs erityispiirre ja täälläkin melko nuori, sillä se syntyi vasta teollisen vallankumouksen yhteydessä. Sitä ennen ihmisen identiteetti määräytyi sukujuurien ja sosiaalisten sidonnaisuuksien mukaan, mikä on edelleen tavallista länsimaisen kulttuurin ulkopuolella.

Vahva yksilöllisyys, erillisyytensä, itsemääräytyminen ja itsensä toteuttaminen voivat johtaa myös pahasti harhaan. Parhailaan eletään vaikeita aikoja. Suomi on vasta ohittamassa historiansa syvimmän laman pahimman vaiheen. Hyvinvoinnin eväät ovat levällään ja monet vaaran vuodet edessä odottamassa. Tästä huolimatta **yhteisten asioiden pöytä on tyhjiin.**

Työmarkkinakentän rauhattomuus lakkouhkiin – mahdollisine lakkoineen? – kertoo kiinnostuksesta osallistua vain omaan joulupöytänsä. Vaikka työllisyyden hoito on julistettu yhteiseksi talkootyöksi, puuttuu talkoohenki. Talouden toimintamekanismit suljetaan silmät. Suomen kansantalous ei kestä suuria palkankorotuksia, jotka aiheuttaisivat inflaation ja alentaisivat kilpailukykyä. Ei haluta myöntää ja ymmärtää, ettei inflaatio enää ketään lihota. Päinvastoin. Sen mankelissa laihutuvat kaikki - nykyisetkin työlliset.

Eräissä äskettäin pitämässään esitelmässä presidentti **Martti Ahtisaari** sanoi seuraavasti: "Niille, jotka ovat selvinneet hyvin vaikeuksien yli ja tulevaisuudessa taas vaurastuvat, esittäisin elämisen ohjeeksi sen, että ahneus rajoitettaisiin sopivuuden puitteisiin." Edellä olevan voisi sanoa toisinkin eli tärkeintä on nyt taata olemassa olevat työpaikat ja luoda nopeasti uusia.

Kansantalous ei tervehdy vanhaa tulojakokoneistoa rasvaamalla. Se tarvitsee minä-kuvaa laajemman yhteiskunnallisen vastuun. Vastuun työttömistä, joka on paras joululahja koko yhteiskunnalle - myös sen sosiaalisten suhteiden hoidolle.

Hyvää Joulua ja työllistävää Uutta Vuotta!

Otathan sinäkin vastaan Hänen rakkautensa?

Vapahtaja on syntynyt

Tänään on teille Daavidin kaupungissa syntynyt Vapahtaja. Hän on Kristus, Herra.

Tämän sanoman kuulivat paimenet eräänä pimeänä talvi-iltana istuskellessaan pitkän työpäivän jälkeen iltanuotionsa ääressä vartioiden laumaa, joka oli heidän vastuulleen uskottu.

Mitä lienevät paimenet mielessään ajatelleet? Millainen voisi olla tuo Vapahtaja, josta enkelit toivat ilosanomaa. Israelissa oli tuohon aikaan monelaisia odotuksia, jotka kohdistuivat Vanhan Testamentin ennustamaan Messiaaseen eli Kristukseen. Jotkut odottivat maallista hallitsijaa, joka hävittäisi Rooman mahdin ja vapauttaisi Israelin johtaan sen Salomon ajan loistoon ja kunniaan. Joillekin oli tärkeintä, että tuleva Messias puhdistaisi Jerusalemin temppelin, korjaisi sen jumalanpalveluksen entiselleen palauttaen Israelille pappiskansan aseman. Varmasti monet, jotka olivat tyytymättömiä olosuhteisiinsa, pettyneitä elämäänsä ja omaan itseensä, odottivat jotakin, joka toisi turvallisuutta, tulevaisuuden toivoa, ehkä hieman onneakin heidän elämäänsä.

Mitä paimenet sitten ajattelivatkin, he lähtivät kiireesti katsomaan, pitääkö enkelin kertoma tunnusmerkki paikkansa. Hänhän oli kertonut heille, että maailman Vapahtaja on syntynyt tallissa vain muutaman kilometrin päässä.

Tallissa tilanne oli juuri sellainen kuin enkeli oli heille kertonut. Siellä olivat Joosef ja Maria, onnelliset vanhemmat, ja juuri syntynyt Jeesuslapsi, joka makasi seimessä. Innoissaan paimenet kertoivat kokemastaan. Kuinka heidän keskelleen oli ilmestynyt sellainen kirkkaus, joka

tuntui aivan kuin nuotio olisi sammunut ja tullut täysi päivä. He kertoivat pelästymisestään, ja kuinka enkeli oli rauhoittanut heitä ilmoittaen heille Jumalan viestin: Vapahtaja oli syntynyt maailmaan. Kuinka valtava enkelikuoro oli laulanut Jumalan kunniaa ja Hänen rakkaudestaan koko maailmaa kohtaan.

Pian paimenet lähtivät paluumatkalle laumansa luokse. Olivatko he saaneet mitään, mikä olisi vastannut heidän odotuksiaan Messiaasta. Luukkaan kertomuksessa ei ole mitään, mikä osoittaisi heidän elämänsä muuttuneen. On vain tuo lyhyt maininta siitä, että he palasivat vanhaan työhönsä. Jotakin oli kuitenkin tapahtunut. He olivat ymmärtäneet, ettei Jumala vaadi heiltä mahdottomia. Hän vain odottaa, että Hänen armonsa ja rakkautensa otetaan vastaan. Siksi he vaeltaessaan noita muutamaa kilometriä, jotka veivät heidät takaisin arkiseen elämään, kiittivät ja ylistivät Jumalaa. He olivat saaneet varmuuden, että kaikkivaltias Jumala rakastaa heitä ja tahtoo heidän parastaan.

Myös tänään kuuluu tuo viesti väsyneelle, huolista uupuneelle, yksinäiselle, jokaiselle ihmiselle; meille on syntynyt Vapahtaja. Hän on Kristus, Herra. Eikä Hän ole ainoastaan syntynyt. Hän on myös omalla ristinkuolemallaan sovittanut meidän syntimme. Hän ei myöskään jäänyt haudattuun, vaan Hän nousi kuolleista ja Hänen ylösnousemuksensa vuoksi meilläkin on iankaikkisen elämän toivo. Siksi tänäkin jouluna kaikuu ilsanoma: Vapahtaja on syntynyt. Otathan sinäkin vastaan Hänen rakkautensa?

Kalevi Komppa

Kuusankosken seurakunnan toiminta

Siksi tehdaskyliä väestö alkoi toivoa paikkakunnalle omaa pappia ja hautausmaata. Asia oli esillä jo vuosisadan alkupuolella, mutta vuonna 1912 kolmen yhdyskunnan kyläkokous teki Kymi-yhtiölle aloitteen sielunhoitajan palkkaamiseksi tehdasseudulle ja oman hautausmaan perustamiseksi. Yhtiön johto ryhtyi tukemaan tehtaalaisten pyyntöjä ja hankki ensimmäiseksi Naukionmäen takaa kahden hehtaarin suuruisen maa-alueen hautausmaaksi (nykyinen vanha hautausmaa), jonka erottamiseksi tähän tarkoitukseen senaatti antoi luvan. Lisäksi yhtiö varasi paikan kirkkoa ja pappilaa varten sekä pani vuonna 1914 alulle oman teollisuusseurakunnan perustamisen Kuusankosken seudulle.

Anomus jouduttiin tekemään sekä Porvoon että Savonlinnan tuomiokapituleihin. Jälkimmäisen asetuttua kielteiselle kannalle hankkeessa seurasi pitkälinen prosessi valituksineen, lausuntoineen ja monine kokouksineen. Lopulta senaatti antoi kesäkuussa 1917 asiassa myönteisen päätöksen. Vastoin seurakuntien ja tuomiokapitulin kantaa se katsoi tarkoituksenmukaiseksi perustaa uuden seurakunnan Kymi-yhtiön ja sen henkilöstön esitysten mukaisena. Iitistä uuteen seura-

Kuusankosken seurakunnan perustaminen oli pitkälinen prosessi, jossa Kymi-yhtiö joutui esittämään varsin keskeistä roolia. Tehtaat syntyivät 1870-luvun alussa Iitin ja Valkealan seurakuntien välimaastoon. Asuinpaikan perusteella tehdaskyliä väestö kuului jompaan kumpaan seurakuntaan. Kirkkomatkat olivat kuitenkin pitkiä ja kulkuyhteydet huonoja. Valkealan ja Iitin papit, joita kummassakin seurakunnassa oli vain kaksi, kävivät kyllä pitämässä jumalanpalveluksia tehdaskylissä, mutta aivan liian harvoin ja Voikkaalla vain satunnaisesti. Väestö koki ongelmalliseksi myös vainajien kuljettamisen peninkulmien päähän ja pitkät saattomatkat varsinkin kylmänä vuodenaikana saattoivat olla jopa terveydelle vaarallisia.

Yhtiön hallinnassa ollut suurikokoinen seuratalo toimi Kuusankosken seurakunnan

Pula-aikana paperi oli parhaimmillaan

Jatkosodan alkuvaiheessa talvella 1941-42 monet tekstiilitehtaat siirtyivät paperiin. Tehtaissa kudottiin paperilangasta mattoja, patja-, verho- ja huonekalu-, käsi- ja ostoslaukku- sekä työesiliinaja puserokankaita. Jalkineiteollisuuden tarpeisiin syntyi päällis- ja vuoritekstiiliä.

Kreppipaperista saatiin ikkunaverhoja ja ilmahälytysten aikana tarpeellisia pimennysverhoja. Paperista syntyi lisäksi nenä-, pyyhe- ja pöytäliinoja. Osa näistä tuotteista tuli jäädäkseen myös rauhan ajan markkinoille. Paperisäkit muuttuivat tavanomaisen käytön ohella mm. patjapusseiksi.

Aivan kaikkeen paperia ei kuitenkaan riittänyt. Toukokuussa 1942 tuli ajankohtaiseksi painopaperin säännöstely. Lehdet muuttuivat ohuiksi ja varsinkin sanomalehdet sisälsivät suhteellisesti vähemmän toimitettuja kuin ilmoitussivuja.

Perheenemännille annettiin sotavuosina erilaisia vihjeitä paperin käyttökelpoisuudesta kotitaloudessa. Kankaisia vuodepöytä- ym. liinoja ei voitu käyttää, koska ne oli saippuapulan vuoksi jouduttu siirtämään ko-

*Sotavuodet kokeneille suomalaisille paperi oli tuttu korvike, joka soveltui mitä moninaisimpiin käyttötarkoituksiin. Nuorempi polvi on sitä vastoin vain kuullut tarinoita paperikengistä ja -käsilaukuista tai paperista tehdyistä ikkunaverhoista. Mihin kaikkeen paperi sitten soveltui? Tähän antaa monipuolisen vastauksen hiljattain ilmestynyt teos *Pois pula, pois puute*, josta on poimittu oheiset lainaukset.*

konaan pois käytöstä. Löytyisikö seuraavasta vihjelistasta ideoita tämän päivän tarpeisiin?

PAPERISET VUODEPATIAT

Kaupassa on paksusta paperikankaasta valmistettuja patjoja, joiden sisusteena on paperivillaa. Ne ovat kestäviä ja tarkoitustaan vastaavia, kaikista paperikorvikkeista eniten aitoa tavaraa muistuttavia.

LAKANAT

Kun lakanakangas on sotavuosina ollut melkein kokonaan saavuttamattomissa, on paperikauppaan ilmestynyt paperilakanoita, joiden kysyntä on kuitenkin ollut tuotantoa paljon suurempi. Käytännössä ne ovat verrattain lyhytikäisiä, n. 3-4 vrk.

PEITTEET

Kreppipaperista voidaan valmistaa pieni korvikepeite, jota kylmänä aikana pidetään esim. huovan päällä. Peitteen kumpikin

puoli on kreppipaperia ja sisuste selluloosavanua, mikä sieltä täältä kiinnitetään paikoilleen muutamalla koristeellisella pistolla.

IKKUNAVERHOT

Päiväverhoiksi sopii vaalea kreppipaperi, josta ikkunan kumpaankin reunaan ripustetaan suora verho, näiden väliin ylös kapeampi väliverho. Yö- ja pimennysverhoksi on kaikista käytännöllisintä musta kreppipaperi.

PÖYTÄLIINAT

Kaupassa on valmiita paperisia ruokapöytäliinoja, sekä valkoisia että värillisiä. Ne ovat eri tavoin kuvioituja ja muistuttavat - varsinkin valkoiset - päältä katsoen kangasliinoja. Värilliset sopivat arki-, valkoiset juhlavampaan käyttöön.

KEITTIÖPYYHKEET

Rullalta sujuva kreppipaperi sekä suuret, pinkoissa ostettavat talousliuskat ovat parhaita pyyhkiin korvikkeita keittiössä. Paperista ei jää syömävälineisiin näkyviä kuten varsinkin vanhoista ja kuluneista kangaspyyhkeistä.

NENÄLIINAT

Kun nenäliinoja ei enää vuosiin ole saanut ostaa, on koko kansa joutunut käyttämään paperinenäliinoja. Varsinkin nuhan aikana ovat ne hyvinäkin aikoina suosittelavia.

LIESIPYYHKEET

Parasta lieden pyyhkimiseen on sanomalehtipaperi, jota määrätynkokoisiiin palasiin pienittynä on hyvä pitää lieden lähetyvillä joko seinässä olevaan naulaan tai pussiin sijoitettuna.

PAPERISSA KEITTÄMINEN

Pergamenttipaperista leikataan nelikulmainen pala, sen keskelle asetetaan vihannekset, paperin reunat kootaan käteen ja siitä muodostetaan nyyti sitomalla se kiinni puhtaalla langalla. Näin voidaan erilaisia vihanneksia keittää samalla kertaa samassa kattilassa niiden maun sekoittumatta toisiinsa. Säätetään sekä polttoainetta että astiain pesuvaijoja. Paperin voi huuhtoa, kuivata ja käyttää useammankin ker-
ran.

PAPERI KAPALON KORVIKKEENA

Kun pikkulapsi aiheuttaa pyyk-

kiä enemmän kuin sitä nykyisillä saippua-annoksilla voidaan pestä, on ainakin osa kapalovarusteista korvattava paperilla. Isovaippa voidaan tehdä kaksinkertaisesta impregnoidusta kreppipaperista ja väliin voidaan vielä asettaa kosteutta imevää selluloosavanua.

PAPERI LÄMMIKKEENÄ

Paperi on huono lämmön johtaja ja siitä syystä hyvä aine säilyttämään lämpöä juuri siinä esineessä, johon sitä on koottu. Suorastaan vaatetustarkoituksiinkin paperia voidaan käyttää. Esim. vartiossa seisoville sotilaille, yövahdeille ja muille, jotka joutuvat pitkiä aikoja seisomaan yökylmässä ja tuulella, tehdään vaatekerran päälle puettavia liivejä, takkeja ja housuja, joissa ohuen päällyys- ja vuorikankaan väliin on tikattu noin sormen vahvuinen kerros rutistettua sanomalehtipaperia. Vielä voidaan paperia käyttää jalkineissa kovassa pakkasessa liikkuttaessa. Tällöin kääritään jalan ympäri kerros taipuisaa paperia, sen päälle vedetään sukka tai jalkarätti ja niin säilyy jalka paleltumatta.

PAPERI KUDONTA-AINEENA

Paperia voidaan hyvällä menestyksellä käyttää langan ja riepukuteiden asemesta kudonta-aineena. Paperitehtaista saa ostaa kapeita voi- ja pergamiinipaperisuikaleita, joita käsitellään aivan samoin kuin valmiiksi leikattuja kangaskuteitakin. Ne värjätään keittämällä väriliemessä, kuivataan ja kudotaan lankaloimiin, jos sellaisia on käytettävissä. Niiden puuttuessa käytetään paperilankaloimia.

Lähde: Meri ja Untamo Utrio, *Pois pula, pois puute* - Kun kansa selviytyi (suunn. ja toim. Kai Linnilä), Hämeenlinna 1994. Tammi.

PIIRROKSET: TERTTU VUORIO

...ta alkoi 75 vuotta sitten

kuntaan erotettiin Kuusanniemen ja Maunukselan kylät ja Valkealasta Ruotsulan ja Mattilan kylät sekä Oravalan kylän eteläosa Hirvelä, jonne oli levinnyt Voikkaan tehtaaseen asutusta. Asukkaita näissä kylissä oli yhteensä noin 12 000. Uuden seurakunnan nimeksi tuli Kuusankosken seurakunta ja se alistettiin Porvoon hiippakuntaan.

Uuden seurakunnan jäsenet vapautettiin toukokuusta 1918 lähtien osallistumasta vanhojen seurakuntien kirkkojen, hautausmaiden ja pappiloiden rakentamis- ja kunnos-

tamiskustannuksiin, mutta sen sijaan heidän tuli aloittaa varojen keruu oman seurakunnan kiinteistöjä varten. Itsenäisen toimintansa uusi seurakunta saattoi aloittaa vasta sitten, kun sillä oli oma kirkko ja pappila ja kun se oli tehnyt sopimuksen emäseurakuntien pappien kanssa siitä, ettei näiden palkkaetuja loukattaisi.

Tilapäisjärjestelyin Kuusankosken seurakunta pääsi toimimaan jo toukokuusta 1919 lähtien. Yhtiön omistuksessa ollut seuratalo muutettiin väliaikaiseksi kirkkosaliksi ja papinvirka julistettiin haettavaksi. Jo sitä ennen oli papillinen työ saatu käyntiin Teollisuusseutujen Evankelioimisseuran sihteerin, pastori **Sigfrid Sireniuksen** toimessa vuonna 1918 tehdasseudun ensimmäisenä pappina. Vähitellen 1920-luvulla Kuusankosken seurakunnan toiminta pääsi käyntiin. Seurakunnan väliaikaisesta papista **Arvi Malmivaarasta** tuli ensimmäinen kirkkoherra vuonna 1922. Samoihin aikoihin valmistui myös pappila Kymijoen rannalle, Voikkaalle tuli seurakuntatalo ja Voikkaa sai myös virallisen apulaisen. Kuusankosken nykyinen kirkko, joka on maineikkaan arkkitehtiprofessori **Armas Lindgrenin** viimeisiä töitä, valmistui vuonna 1929.

Tämän katsauksen lähteenä on käytetty opetusneuvos **Veikko Talven** ja rovasti **Pentti Hissan** tutkimuksia Kuusankosken seurakunnan syntyvaiheista.

Pusa on nyt Kymin pappi

Kuusankosken seurakunta on laajentanut pastori **Keijo Pusan** vastuualuetta siten, että hänen työpiiriinsä kuuluu nyt myös Kymin Paperiteollisuus Oy.

"Aina kun Kymillä pappia tarvitaan, olen käytettävissä", kommentoi Pusa, jolle tehdasilmapiiri tuli käytännössäkin varsin tutuksi viimesykyisen työharjoittelun yhteydessä.

Kuuden viikon mittainen harjoittelu oli osa kaksivuotista Kirkko ja yhteiskunta-koulutusta. Tähän mennessä vastaavan kurssin suorittaneita on maassamme n. 300.

Kymmene-konsernin piirisä on nimikkopappi ollut Caledonian Paperin tehtaalla jo kahdeksan vuotta. Samanaikaisesti Pusan kanssa aloittelee nimikkopappityötä Voikkaan tehtaalla pastori **Juha Pesonen**, joka on Kuusankosken seurakunnan ensimmäinen kappalainen ja Voikkaan piiripappi. Pastori Pusa on seurakunnan kolmas kappalainen ja Kymintehtaan piiripappi.

väliaikaisena kirkkona 1919-29. Sisäkuva kirkon vihkäistilaisuudesta. Talo purettiin 70-luvun alussa.

TEHDASPUUN TYÖMAA RAIVOLASSA:

Maisemanhoitoa Karjalan kannaksella

Raivolan hakkuualue näkyy kartassa punaisena.

KUVA: ESKO PAKKANEN

Kymmene Oy:n puunhankintayhtiö, Tehdaspuu harventaa metsää Karjalan kannaksella. Hakkuut tehdään Viipuri-Pietari -valtatie molemmin puolin noin 250 metrin syvyydellä.

Hakkuualue on suunnilleen kolmenkymmenen kilometrin päässä Viipurista, Raivolan lesхозin (metsätalousalue) alueella. Venäläisten kannalta hakkuiden ensisijainen tavoite ei Tehdaspuun tuontipuupäällikkö **Jorma Kylmäsen** mukaan ole puun hankkiminen, vaan ympäristönhoito: paikalliset ympäristöviranomaiset halusivat parantaa tien molemmilla puolilla olevaa metsää, joka oli päässyt huonoon kuntoon. Venäläisen käytännön mukaan tienvarsia ei ole hakattu, joten Raivolan työmaa on tavallan koekenttä.

Raivola on samalla malli, josta saatavien kokemusten perusteella toivotaan pystyttävän harventamaan metsiä koko Leningradin piirin alueella. Kohdetta varten laaditut hakkuusäännöt ovat parhaillaan tutkittavana metsätaloudenministeriössä Moskovassa.

Viipuri-Pietari -valtatie varren metsät ovat pääasiassa sodan jälkeisen kasvaneita männiköitä ja koivikoita, mukana on myös jonkin verran vanhempia metsiä. Metsiä ei ole hakattu vuosikymmeniin, joten monien vanhempienkin metsien kohdalla kyse on ensiharvennuksesta.

Harvennukset tehdään suomalaisen mallin mukaisesti, eli Tehdaspuun menetelmin. Metsää ei hakata yhtäjaksoisesti, vaan mm. suot, kalliometsät ja muunnelliset ympäristöllisesti arvokkaat kohteet jätetään käsittelemättä. Harvennushakkuu on ainoa sallittu menetelmä alueella, vaikka avohakkuu tai ylispuiden poisto saattaisi olla kenttäpäällikkö **Seppo Väyrysen** mukaan usein parempi menetelmä. Suomalaisen käsityksen mukaan nyt tehtävä harvennus tapahtuu sen verran myöhään, että puut eivät ehkä pysty enää hyödyntämään samaansa lisätalaa.

"Venäläiset metsämiehet ovat hyvin koulutettuja ja tuntevat eri metsänkäsittelytavat. He ovat usein samaa mieltä kanssamme siitä, mitä pitäisi tehdä, mutta heidän toimintaansa säätelevät tiukasti Moskovan määräykset, joista ei voi poiketa", Väyrynen tuumii.

Metsää on harventamassa neljä suomalaista koneketjua, eli hakkuukonetta ja metsätraktoria.

Raivolan alueen koehakkuusta on sovittu erikseen Venäjän Federaation metsähallinnon kanssa ja harvennuksia seuraavat metsänhoitajat sekä metsäalan opiskelijat eri puolilta Venäjää. Työmaalla onkin käynyt paljon vieraita, joista arvovaltaisimmat olivat kolmannen yleisvenäläisen metsänhoitajien kongressin osanottajat: 300 tutkijaa ja metsäammattimiestä tutustui Raivolan työmaahan syyskuussa.

"Tutkijat ja metsäammattilaiset antoivat Tehdaspuun työstä erittäin hyvän arvosanan ja Venäjän Federaation metsäministeri Shubin totesi, että meillä on alettava soveltaa skandinaavisia metsänhoitomenetelmiä", kertoo Raivolan lesхозin metsänhoitaja **Sergei Orlov**.

Merkittävimpänä etuna Orlov piti suomalaista hakkuukoneteekniikkaa, joka kumipyöriensä an-

siosta on huomattavasti hellävaraisempaa kuin venäläinen telaketjukoneet. Venäläiset metsäkoneet soveltuvat lisäksi pelkästään avohakkuisiin, harvennukset tehdään yleensä käsipelillä.

Venäjällä onkin jo päätetty kahden metsäkoneita valmistavan tehtaan tuotannon uudelleenjärjestelyistä: yksi Petroskoissa ja yksi Siperiassa sijaitseva tehdas alkavat valmistaa kumipyörillä liikkuvia hakkuukoneita.

"Kumipyöräkoneet ovat tällaisissa olosuhteissa ylivoimaisia teleketjutekniikkaan verrattuna. Ne eivät vaurioita maastoa, taimia eivätkä puita. Venäjällä on kuitenkin myös paljon kosteita alueita, joilla suomalaisia koneita ei pystytä käyttämään. Niitä varten on kehitettävä hakkuukoneita, jotka liikkuvat telaketjuilla. Niin kauan, kun oma tek-

niikkamme ei ole valmista, joudumme käyttämään suomalaisten urakoitsijoiden palveluja tai vuokraamaan laitteet Suomesta", Orlov totesi.

Raivolan lesхозin pinta-ala on 140 000 hehtaaria. Päätehakkukypsää metsää alueella on 70 000 kuutiometriä ja harvennettavaa metsää saman verran. Hakkuumäärät ovat Sergei Orlovin mukaan pudonneet huomattavasti viime vuosina, nykyisin hakataan vain noin 60 prosenttia mahdollisesta määrästä. Tehdaspuu on harventanut viime toukuussa käynnistyneellä työmaalla noin 30 000 kuutiometriä puuta. Lesхозin omat hakkuut ovat olleet noin 20 000 kuutiometriä ja erilaiset pienyritykset ovat hakanneet kymmenisen tuhatta kuutiota.

Tehdaspuun tienvarsityömaa käsittää Raivolan alueen. Työt

Sergei Orlov

KUVA: KIMMO REKIMES

saataneen päätökseen ensi kesänä, mutta työmaata on mahdollista laajentaa Viipurin ja ehkä muidenkin lesхозien alueille. Raivolan puut toimitetaan Kau-

Tuontipuu

Tuontipuuta on käytetty Suomessa vuosittain 5–6 miljoonaa kuutiometriä. Tänä vuonna määrän arvioidaan nousevan yli kahdeksaan miljoonaan kuutiometriin. Suomen omista metsistä hakattavan puun määrä on lähes 60 miljoonaa kuutiometriä tänä vuonna.

Puun tuonti on tarpeellista, koska koivun määrä Suomen metsissä on vain noin 15 prosenttia kokonaispuustosta. Koivua tarvitaan mm. hienopaperin raaka-aineeksi.

Koivu onkin tärkein tuontipuuta. Venäjän koivu on Tehdaspuun varatoimitusjohtaja **Olav Henriksenin** mukaan laadultaan erittäin hyvää: puu on lahotonta sekä järeämpää kuin kotimainen koivu. Hinta vaihtelee, mutta yleisesti se on kilpailukykyinen.

Koivun ohella Venäjältä tuodaan jonkin verran havukuitupuuta. Järeemmän havupuun tuonti on kiinni lähinnä laadusta, koska se ei aina sovi suomalaisille sahoille erilaisten mitta- ja laatuvaatimusten takia.

Suurin osa puukaupasta on perinteisesti ollut toimituskauppaa, jossa myyjä tuo puun tehtaalle, yleensä junalla. Osa hankinnoista on tehty pystykauppana, jolloin ostaja hakkaa puut ja toimittaa ne sovitun paikkaan, josta Tedaspuu kuljettaa ne tehtaalle.

Omia harvennushakkuita Tehdaspuulla on Venäjän alueella useampia. Pohjoisin paikka on Suojärven–Sortavalan seudulla. Lisäksi työmaita on Lahdenpohjassa, Raivolassa ja Säkkipärvellä. Tämän vuoden hakkuutavoitteet ovat 130 000 kuutiometriä puuta, ensi vuonna määrää pyritään lisäämään kaksinkertaiseksi.

Venäjän ohella puuta tuodaan jonkin verran Baltiasta, joskin määrät ovat vähäisiä, koska etenkin ruotsalaiset ovat voimakkaasti mukana siellä. Pietarsaaren tehtaalle tuodaan laivalla puuta myös Puolasta.

Eukalyptus on maailmanlaajuisesti tärkeä raaka-aine. Kymmene Oy on keittänyt eukaa vuodesta 1989 lähtien Pietarsaassa lähinnä Nordland Paperin tarpeisiin – eukamassaa tarvitaan tiettyjen Nordlandin paperilaatujen takia. Wisaforest käyttää noin 100 000 kuutiometriä eukalyptusta vuodessa. Kymmenellä on myös Shellin kanssa yhteinen eukalyptusviljelmä Uruguayssa. Ensimmäiset sadot sieltä saadaan vuosituhannen lopulla.

Jorma Kylmänen (vas.) sekä Seppo Värynen (yllä oik.) ja puuta välittävän Firo-yhtiön metsätaloudellinen asiantuntija Feodor Shestakov.

kaalle Lappeenrantaan, jossa ne mitataan. Kaukas myös käyttää puuta.

Suomalaiset ympäristönsuojelumenetelmät toimivat

Vaikka metsä on periaatteessa samanlaista rajan kummallakin puolella, myös eroja löytyy. Suurin ero on, että Karjalan metsiä ei vielä ole juurikaan hakattu, ne ovat tiheimpiä. Lahopuita on enemmän, samoin tuoreita paloalueita. Jälkimmäisiä ei Suomessa juuri enää tapaa tehokkaasti palotorjunnan ansiosta.

”Suomalaiset ympäristönsuojeluperiaatteet toimivat täälläkin. Metsiä harvennetaan on tärkeää tunnistaa paikallisesti arvokkaat ympäristöt, esimerkiksi kosteat ja rehevät puronotkot. Tärkeää on myös säästää jonkin verran edellisen sukupolven puita sekä lisätä lehtipuiden määrää”, metsänhoitaja **Päivi Salpakivi-Salomaa** listaa suomalaisia tavoitteita.

Vesien suojeleminen venäläiset saattavat hänen mukaansa olla jopa jonkin verran Suomea edellä: paikalliseen systeemiin ovat jo vuosia kuuluneet purojen kummallekin puolelle jätettävät suojavähykkeet. Suojavähykkeen leveys vaihtelee joen tai puron koon mukaan. Sen alueella avohakkuu on kielletty, mutta hoitohakkuu on mahdollista.

Byrokritia jarruttaa

Työmaalta puuta ajavat suomalaiset autourakoitsijat pystyvät ajamaan päivittäin 2–3 kuormaa kotimaahan. Puun tuonti rajan yli on ongelmallista mutkikkaan ja hitaan venäläisen byrokratian takia. Omien kuvionsa aiheuttaa havupuuta, jonka vienti maasta vaatii erikoislupaa, koska havupuuta on Venäjällä määrätty strategiseksi raaka-aineeksi. Sen vientitullit ovat vastaavasti korkeat.

Työmaan sijainti rajan takana aiheuttaa myös muunlaisia vaikeuksia. Työmaalla on neljä suomalaista konekettä (hakkuukone ja metsätraktori). Polttoaine- ja elintarvikehuolto on järjestettävä pääosin Suomesta käsin, samoin koneiden varaosat ja öljy on tuotava kotimaasta. Koneiden rikkoutuessa ne on korjattava työmaalla, koska niiden kuljettaminen rajan yli vaatii monimutkaisen paperisodan. Lisäksi työmaalle on jouduttu järjestämään ympärivuorokautainen vartiointi, jota ilman kaikki irtonainen katoaa hyvin nopeasti.

”Rajantakaisille työmaille ei ole helppo löytää hyviä urakoitsijoita ja koneiden kuskeja. Tärkeä valikoituvat yleensä selviytyneet, jotka pystyvät työskentelemään ja elämään poikkeavissa oloissa”, Seppo Värynen arvioi.

TEKSTI: KIMMO REKIMIES

BJARNE NYGÅRD 60 V:

”Aiomme pysyä paalupaikalla”

HAASTATTELU JA KUVA: KIMMO REKIMIES

Optimismi on palannut maailmanlaajuisesti. Tähän vaikuttavat useat tekijät ovat antaneet vauhtia myös paperille. Rankat vaihtelut eivät itse asiassa aina ole todellista kuluusta, vaan voivat johtua siitä, että asiakkaat parempiin aikoihin valmistautumaan alkavat rakentaa varastoja ja hamstrata paperia. Tämä nostaa hintaa ja ruokkii hamstrausta edelleen.

”Tällaiset voimakkaat nykäykset vaikeuttavat suunnittelua eikä niiden vahvuus ole ennakoitavissa. Nykyistäkään nousua ei voitu ennustaa vuosi sitten. Onneksi nyt ollaan menossa ylöspäin – siten kun suhdannetta puretaan kiireesti, myös pudotus voi olla roima”, tuumii Kymen strategisesti suunnittelusta vastaava johtaja **Bjarne Nygård**.

Kilpailu on nykyisin globaalimpaa kuin ennen ja pelaajien määrä on lisääntynyt. Monilla merentakaisilla kilpailijoilla ei ole huolta Euroopan markkinoista. Huonoina aikoina tänne voi työntää paperia, joka paremmissa suhdanteissa sijoitetaan muualle.

”Meiltä tällainen kehitys vaatii entistä tiukempaa strategiaa. Kymen tekniikalla pärjätään. Meidän pitää kuitenkin pelata järkevästi ja olla koko ajan etulinjassa, mutta siten, että vältämme liikaa riskisatsausta. Lähivuosien suhteen olen joka tapauksessa aika optimistinen.”

Mitä paperi tulee olemaan?

Suuri haaste on, miten paperin käyttö muuttuu viiden–kymmenen vuoden kuluessa. Viidessä vuodessa ei arvioida tapahtuvan dramaattisia muutoksia, vaan kysyntä kasvaa tasaisesti. Kymmenen vuoden sisällä tulee kuitenkin tapahtumaan muutoksia. Informaatioteknologia vaikuttaa voimakkaasti paperin käyttöön, mutta tuo myös uusia käyttäjiä ja todennäköisesti uudentyyppisiä papereita.

Elektroninen painatus tulee olemaan kulutusta vauhdittava moottori. Sen laatu lähestyy nykyistä offsetpainatusta ja värit tulevat mukaan. Tulostus leviää koteihin ja pieniin yrityksiin: keskitetysti tuotettujen suurten painosten sijasta tehdään tarpeen mukaan pienempiä ’painoksia’ useissa eri paikoissa.

Paperinvalmistajilta elektroninen painatus (EP) vaatii entistä sileämpää ja jäykempää paperia sekä parempaa pohjanmuodostusta. Pintakäsittelyt tulevat vaihtelevaan pigmentoinnista huippupäällystyksen. EP:n vaatima tuotevalikoima ei tulle Kymen kannalta eroamaan kovin paljon nykyisestä offsetvalikoimasta.

”Jakelu tulee olemaan suuri haaste. Tuote pitää pystyä tarjoamaan ja jakamaan entistä laajemmalle asiakaspöydälle. Periaatteessa paperi voidaan myydä talouspaperin tavoin maitokaupasta. Toimitustavan muutoksen lisäksi myös pakkaustavat voivat muuttua”, Bjarne Nygård arvioi.

Taloussahdit blokkiutuvat

Ensi vuosituhannen alussa on nousemassa uusi talousmahti, Kiina. Kiinan talous kasvaa nopeasti ja vetää muita alueita mukanaan. Maan bruttokansantuote on nykyisin vain noin neljäsosa Yhdysvaltain BKT:sta. Vuoden 2010 paikkeilla arvioidaan maailmassa olevan kolme lähes yhtä suurta jättitalousaluetta: Pohjois-Amerikka, Eurooppa ja Kiina. Näiden lisäksi nousevia alueita ovat ASEAN-maat ja Etelä-Amerikka.

”Kiina on niin suuri mahti, että se voi muodostaa oman kauppablokkinsa. Maan mahdollisuudet pistävät varmasti monen paperiyrityksen miettimään strategoitaa seuraavan viidentoista vuoden aikana. Nykyisin paperinmyynti on vielä hankalaa, koska kiinalaiset pyrkivät hoitamaan itse omat tarpeensa. Myös kaupallinen infrastruktuuri puuttuu joitain erityisalueita, kuten Hong Kongin ympäristöä lukuunottamatta.”

Tulevaisuudessa Kiina ei pysty itse tyydyttämään paperintarvettaan. Maan paperinkulutuksen arvioidaan lisääntyvän vuosittain noin miljoonaa tonnia. Määrä on niin suuri, että se pystytään kattamaan vain tuontia lisäämällä.

Maailmalla on Bjarne Nygårdin mukaan selvästi aistittavissa uusoimismiksi. ”Sellaisissa maissa, jotka eivät ole kiinni historiassa, kehitys on voittovoimaisesti myönteistä. Taaksepäin tuijottavat kansat taas keskittyvät riitelemään keskenään ja käyttävät

kaikki voimansa kahinoon. Balkanisointumisen onkin yksi uhkatekijä, joka säteilee aina ympäristöönsä. Selvästi tämä näkyy esimerkiksi Kaukasuksella.

Kiinassa on olemassa sama riski. Maa on suuri ja vaikea hallita. Provinssit ja niiden kehitystaso poikkeavat huomattavasti toisistaan. Jos kehitys lähtee huonoon suuntaan, vaikutukset eivät rajoitu pelkästään Kiinan alueelle, vaan heijastuvat koko Aasiaan.”

Myös Itä-Euroopan ja varsinkin Venäjän asema nousevien talousblokkien välissä voi muodostua hankalaksi, mikäli maitten asioita ei saada järjestykseen.

Maailmankauppa on blokkiutumassa. Selvät merkit näkyvät jo nyt mm. polkumyynnisytyteinä. Eri alueet alkavat suojella omaa teollisuuttaan ja tulevat käymään kauppasotaa vastakkaisista puheista ja uudesta GATTista huolimatta.

”Tulevien vuosien kehitys tulee kaiken kaikkiaan olemaan mielenkiintoinen. Kymi on tässä yhteydessä nähtävä osana toimialaa, joka muodostuu kolmesta vahvasta tehtaasta. Olemme esimerkiksi päällystämättömissä papereissa Euroopan ylivoimainen markkinajohtaja. Tarkoituksemme on, että paalupaikalla oleva ei luovu paikastaan, vaan meidän on pidettävä huoli, että olemme etujoukossa.”

Bjarne Nygård täyttää 60 vuotta 16. tammikuuta. Kahvipannu on kuumana klo 14–18. ”Lähisuvien” kanssa juhlistetaan tapahtumaa myös hiihtäen ja hauria soittaen.

TEKSTI JA KUVAT: PIA LINDROOS

Joulupaperitarina

Tämä on todellinen joulutarina, joka toistui Kuusaan saarella yli 20 vuoden ajan. Tarinalla on kolme kertojaa, jalostusmestari Tulle Solio, taiteilija-graafikko Topi Valkonen ja painokoneen käyttäjä Heikki Ääpä. Vaikka haastattelin heidät kaikki erikseen, he tässä tarinassa muistelevat ja puhuvat toistensa lomaan kuin yhteisen pöydän ympärillä. Kunnan joulutarinoiden tapaan mukana ovat myös pukki ja tontut – ainakin paperilla.

Tarina alkaa sen aidon ja oikean, supisuomalaisen joulupukin ongelmasta. Sotien jälkeisessä Suomessa ei ollut riittävästi kaunista ja värikästä paperia, johon joululahjat olisi voinut kääriä. Pukin pulma otettiin Kymillä vakavaan pohdintaan ja siihen keksittiinkin ratkaisu.

Kun Tulle Solio kuuli Kymiyhtiölle hankittavista uusista jalostuskoneista, hän innostui heti. Vuonna 1947 hän siirtyi Euran Paperi Oy:n palveluksesta Kymin jalostusosaston mestariksi.

Aniliinipainokone tuli Kuusaan saareen suoraan Amerikasta vuonna 1948. Kone oli jo ostohetkellä vanhanaikainen ja vapisi kauttaaltaan, jos vauhti kiihtyi yli 80m/min. Jalostusmestari Solio teki vuosien varrella koneeseen erinäisiä muutoksia niin, "ettei siinä vanhaa ollut enää kuin runko ja loput kaikki oli Soliota."

Heikki Ääpä oli keväällä 1946 tullut Kymille pakkausommiin. Jatkuva riisien nostelu oli kuitenkin raskasta puuhaa ja niinpä hän toukuussa 1950 siirtyi Solion pyynnöstä painokoneelle töihin.

Vuonna 1953 taiteilija-graafikko Topi Valkonen muutti Helsingistä Kuusankoskelle ja tuli yhtiön tiedotusosaston sekä myynti- ja jalostusosaston palvelukseen.

Jalostusosastolle hankittiin 1950-luvun lopulla Saksasta uusi neliväripainokone. Vanha amerikankone purettiin uuden tieltä ja siirrettiin toiselle puolelle salia. Uusi fleksopainokone oli jyrkätekoinen ja sen nopeus oli 150 m/min. Sille siirrettiin kaikki vaativimmat painotyöt, myös joulupaperit.

Tonttujen tie kynän piirrosta painokuvaksi

Joulupukin aikataulusta tiedetään se, että hän vuoden ollessa vielä nuori vetäytyy Korvatunturille suunnittelemaan lahjoja seuraavaa joulua varten. Lähes yhtä aikainen oli joulupapereiden valmistusaikataulu Kymin jalostusosastolla. Kirkkaiden kevätankien aikaan Topi Valkonen ideoi ja hahmotteli luonnoksia joulupapereiksi.

Topi Valkonen: Joulupapereiden suunnittelussa mielikuvitus ja kädet saivat täyden vapauden. Varsinaiset tuotantopäätökset tehtiin sitten myyntiosaston instansseissa. Painettaviksi valittiin ne 5-6 mallia, joiden uskottiin menevän parhaiten kaupaksi. Minulle itselleni tuli aina yllätyksenä, mikä aihe myi ja mikä ei. Eräs ensimmäisistä malleistani kuvasi lapsia lumisotasilla. Se oli suosittu joulusta toiseen.

Tulle Solio: Valkosen piirtämä joulupukin lahjapaja oli yksi eni-

ten myytyjä malleja. Se meni kaupaksi vuosi vuoden jälkeen. Siinä oli suksia, autoja, nukkeja ja kaikenlaisia leluja. Muutamilta tukkuliikkeiltä tuli äkäistä palautetta, kun kauppasimme samaa paperia monta vuotta perästyten. Mutta tottakai me sitä myimme, kun kerran vähittäiskauppiat ja asiakkaat siitä pitivät.

Helsinkiläinen laattavalmistamo teki joulupaperimalleista sinkkilaatat, joiden avulla valmistettiin matriisit. Kymin jalostusosastolla matriisin päälle asetettiin kumina laatta, johon kuvio puristettiin ja "paistettiin" peilikuvaksi. Ennen painamista kumina kuvaa laatta eli klisee oli vielä hiottava määräpaksuuteen jopa kymmenesosamillin tarkkuudella.

Tulle Solio: Ensimmäiseksi töihin tullessaan kliseen paistaja sipaisi käsiinsä rasvan. Työvälineenä hänellä oli pieni, vauvan

talkilla täytetty, harvakudoksinen kangaspussi. Sillä hän sitten tupsutteli kliseitä niinkuin nainen jäniksenkypälällä poskeaan. Kliseet olivat niin tahmeita, ettei niitä muuten voinut käsitellä. Kotiin lähteissä hän vielä voiteli kätensä C-vitamiinipitoisella rasvalla. Sitä naurettiinkin aina, että on tytöillä hienosti varustettu työpaikka, kun rasvat ja puuteritkin tulevat talon puolesta.

Kun joulupapereiden kliseet olivat valmiit, telan tekijä ryhtyi liimaamaan niitä paikoilleen. Kovakumitela oli jaettu tuuman ruutuuihin, joita apuna käyttäen hän kiinnitti kliseet täsmälleen oikeisiin kohtiin. Nelivärikoneessa kutakin painoväriä varten valmistettiin oma telansa.

Keväällä, kun lunta oli maassa enää pälvinä, alettiin painaa joulupapereiden malleja. Pohjapaperi saatiin seinän takaa jenkki-koneelta. Painotyöt tehtiin urakalla kolmessa vuorossa. Heikki Ääpä-

Kymin jalostusosasto toteutti satakunta taiteilija Topi Valkosen (vas.) suunnittelemaa joulupaperia.

Kymin joulupaperituotanto päättyi vuonna 1972 jalostusosaston mestari Tulle Solion siirtyessä eläkkeelle.

lä sekoitti itse työssään tarvitsemansa värit. Ohenteena hän käytti metanolia. Työ oli melkoisen siivotonta ja painaja vähän kuin nokiolari, mutta iloisemmissa sävyissä. Purkkivärien lisäksi oli jauhevärejä, jotka pöhlähtivät kasvoille kantta avattaessa. Tyynyliinaan jäi hiuksista rantu, joka kertoi, oliko viimeksi painettu sinisellä vai keltaisella.

Heikki Ääpä: Painovärien valmistuksessa lähtökohtana oli aina värimalli. Valaistus oli tietysti ongelma. Kun yölöysissä sekoitettua väriä tarkasteli päivän koitteessa ikkunan ääressä, se ei usein ollut sinnepäinkään. Valkeus siinä nauroi makeasti pimeyden töille.

Varsinaisen painotyön oppi vain tekemällä. Ajan myötä silmät harjaantuivat niin, että pelkkä vilkaisu riitti kertomaan, oliko rullalle tuleva paperi oikean väristä ja kuvio kohdallaan.

Painetut joulupaperimallit koottiin kirjoiksi, jotka puiden viheriöidessä lähetettiin tukkuliikkeille. Kymin joulupapereiden päätukkuri oli Oy Laatu- ja paperi Ab, Helsinki. Kesähelteillä tukkuliikkeet muistuttivat asiakkaitaan lähestyvistä joulusta, ottivat vastaan tilauksia ja välittivät ne Kymille. Vain Kouvolan ja Kuusankosken liikkeet asioivat tehtaan kanssa suoraan.

Tilausten toteuttaminen aloitettiin heti alkusyksystä. Syyslokakuussa punaisen värien kulutus oli huipussaan, painokone pyöri täysillä yötä päivää ja haihtuvan metanolin haju tunkeutui paperikonesaliin asti. Puolivalkealle sulfittipaperille ilmes-tyivät tontut hihtämään, porot juoksemaan ja pukit pulkkailemaan.

Valmiit joulupaperit leikkattiin yläkerran arkki-leikkurilla kokoon 50x70 tai 70x100. Pakkarit käärivät arkkit riiseiksi, jotka toimitettiin sopimuksen mukaisesti

suoraan tilaajille.

Eräät suuret liikkeet, kuten Stockmann, Alko ja rautakaup-paketjut teetättivät Kymillä omat joulukäärepaperinsa.

Se kaikkein merkittävin vuotuinen tilaus, joka tuli punaista linjaa pitkin, kaukaa Suomineidon olkapäältä, oli niin salainen, ettei sitä Kymillä merkitty kirjoihin eikä kansiin. Mutta toki sinne joulupaperia toimitettiin, senhän jokainen saattoi todeta jouluaattona. Kymin ja Korvatunturin yhteistyö jatkuikin menestyskäänä lähes neljännesvuosisadan.

Kymin viimeiset joulupaperit painettiin vuonna 1972, jonka marraskuun viimeisenä päivänä niin Tulle Solio kuin koko jalostusosastokin siirtyivät eläkkeelle. Sinä samaisena päivänä, kesken kiireisten jouluvalmistelujen joulupukin kerrotaan huokailleen hieman haikeasti.

Painokoneen vieressä seis- tessään Heikki Ääpä näki joulutonttujen vilistävän paperilla 150 metrin minuuttivauhtia.

Kymmenelle Giovanni Marcora -ympäristöpalkinto Europarlamentissa

Kymmene Oy:hyn saatiin viime syyskuussa tieto, että yhtiölle oli myönnetty italialainen Giovanni Marcora -ympäristöpalkinto.

Myöntäjät, Inverunon kaupunki Milanon kyljessä ja CEPAM, Centro Europeo Promozioni Agricole Milano, olivat kohtalaisen vieraita konsernin ympäristöasioista vastaaville henkilöille.

Mistä italialainen pikkukaupunki ja maatalouden aatteellista asiaa ajava yhdistys löysivät palkittavakseen Kymmene-konsernin?

Selitys on seuraava: Yhdessä kerran jaettava palkinto oli päätetty antaa EU:n uusille mahdollisille tulokkaille Ruotsille, Norjalle ja Suomelle. Ruotsista oli päätetty palkita viljateollisuuden yritys maatalous-ansioista, Norjasta elintarviketeollisuutta edustava kalatalous-yritys ja Suomesta metsäteollisuus yritys ympäristöansioista.

Palkinnon jakajatahojen soitto Suomen Italian-suurlähetystöön johtoyhteydenottoon Suomen ympäristöministeriön. Suomalaisyhtiöiden ympäristömainetta tarkistettiin myös mm. kauppakamariverkoston kautta.

Lopputulokseksi tuli, että arvovaltaiset elimet Italian maatalousministeriö, EU:n komissio ja Milanon kauppakamari yhdessä Inverunon kaupungin ja

CEPAMin kanssa päätyivät valitsemaan Kymmenen palkinnon-saajaksi.

Giovanni Marcora -palkinto oli päätetty luovuttaa Euroopan parlamentissa Strasbourgissa. Ennen kuin luovutus tapahtui, piti-vät tunnustuksen luovuttajaelimet Inverunossa yhteisen seminaarin, jossa käsiteltiin mm. Marcoran merkitystä ja ympäristöasioita sekä palkittiin italialaiset yritykset.

Sitten noin 50-päinen delegaatio siirtyi Strasbourgisiin.

Strasbourgisiin saapuivat palkintojen vastaanottajat Pohjoismaista: norjalaisen Fröya Fiskeindustrin, ruotsalaisen Kungsörnenin ja Kymmenen edustajat. Suomalaisyrittäjä edustivat Kymmene Oy:n ympäristöjohtaja **Esko Meloni** ja Kymin Paperiteollisuus Oy:n tiedotuspäällikkö **Reijo Virta**.

Tilaisuudessa käsiteltiin maatalouspaineista Euroopan maatalous- ja ympäristöongelmia ja esiteltiin osanottajien käsityksiä, minkätyyppinen parlamentti olisi paras päättämään mm. maatalouden asioista.

Kunniakirjasta ja hopeoidusta korkokuvasta koostuvan Giovanni Marcora-palkinnon luovuttivat **Enrico Vinci** Euroopan Parlamentista, palkinnosta päättävän komission puheenjohtaja **Luigi Granelli** ja Inverunon kaupungin pormestari **Gian Angelo Mainini**.

Tilaisuuden jälkeen tutustuttiin yhteisesti Euroopan Parlamentin toimintaan. Palkinnon saajat palasivat kotimaihinsa, mutta muu juhla joukko lähti tutustumaan Ranskan viiniteollisuuteen.

Usean hallituksen maatalousministeri

Mutta kuka oli Giovanni Marcora?

Ympäristöpalkinnon kunniakirjoineen luovuttivat Invernon kaupungin pormestari Gian Angelo Mainini (vas.) ja Europarlamentin ympäristökomitean varapuheenjohtaja Enrico Vinci. Vastaanottajina Kymmene Oy:n ympäristöjohtaja Esko Meloni ja Kymin Paperiteollisuus Oy:n tiedotuspäällikkö Reijo Virta.

Hän syntyi Inverunossa joulukuussa vuonna 1922 eläinkauppi-piaan poikana. 1940-luvun alussa hän ehti sekä valmistua Dell Acqua -instituutista että työskennellä Clerici-veneveistämöl-lä, ennen kuin tuli kutsu armeijaan.

Sodan jatkuessa Marcora liittyi vastarintaliikkeeseen, jossa hän kohosi oman partisaanidivisio-nansa varajohtajaksi.

Sodan päätyttyä Marcora liittyi kristillisdemokraattiseen puolueeseen ja toimi vastarintaliikkeeseen osallistuneiden järjestön johdossa.

Vuonna 1954 kristillisdemokraattinen puolue nimitti hänet Milanon alueen varasihteeriksi. Italian hallitukseen Marcora valittiin ensimmäisen kerran vuon-

na 1961.

Ura nousi nopeasti. Vuonna 1962 hänet valittiin kansalliskongressiin ja kristillisdemokraattisen puolueen johtokuntaan, myös asema Milanon alueen hallinnossa koheni.

Poliittista kokemusta runsaasti hankkinut Marcora valittiin Inverunon pormestariksi vuonna 1970.

Näytöt riittivät yhä korkeammalle. 1973-74 hän oli kristillisdemokraattien varapuheenjohtajien toimen lisäksi Aldo Moron neljännen hallituksen maa- ja metsätalousministeri sekä samanaikaisesti myös EC:n maatalousneuvoston puheenjohtaja.

Marcorasta oli tullut Moron luottomies, ja siksi hänelle tarjottiin Moron viidennessä halli-

tuksessa samaa salkkua kuin edellisessäkin. Vuonna 1977 hyväksyttiin hänen ajamansa "neliäpila"-laki.

1970-luvun lopulla ja 1980-luvun alussa Marcora oli niin Andreottin kuin Cossigankin hallituksissa, kunnes hänet vuonna 1980 valittiin uudelleen Inverunon pormestariksi.

Uusi pääministeri Spadolini halusi vuonna 1981 kokemusta hallitukseensa ja valitsi kauppa- ja teollisuusministeriksi Marcoran. Vuoden 1983 alussa hän kuitenkin sairastui ja palasi Inverunoon, jossa hän helmikuussa kuoli 60-vuotiaana.

Omaleimaiselle Hallalle persoonallinen historiateos

"Tämä Halla oli englantilaisten, egyptiläisten ja monien muiden puutavaramiesten hyvin tuntema sahasaari Kotkan kupeessa. Se sijaitsi Kymin pitäjässä, pitkän, Suomenlahdelle ulottuvan saari-ketjun alkupäässä, lähinnä man-nera. Vain yksi pieni saari oli sen ja mantereen välissä"

Näin alkaa **Matti Kannon**, Sunilan entisen palopäällikön kirjoittama muistelmaja kuvakirja tästä Kymiyhtiön aikoinaan omistamasta sahasa, sen sahaväestä ja omaleimaisesta saaresta.

Matti Kanto

KUVA: LAURI SORVOJA

Halla-yhtiö perustettiin vuonna 1874 ja saha valmistui paria vuotta myöhemmin. Hallan selluloosatehdas perustettiin vuonna 1902 ja lopetettiin vuonna 1940. Yhtiö siirtyi Kymille vuonna 1916 ja fuusioitiin vuonna 1932. Halla, aikanaan yksi Euroopan suurimmista sahoista, lopetti toimintansa vuonna 1986.

Olipa kerran Halla -kirja syntyi, koska Kannolla "on ollut paha tapa riipustella asioita muistiin vuosien varrella. Nyt nuo riipustukset, osa isäni kertomia ja muistiin merkitsemiä, oli-

vat kullan arvoisia." Matti Kannon isä **Lauri Kanto** tuli vuonna 1921 Hallan selluloosatehtaan insinööriksi ja oli 1930-luvun lopulla tehtaan teknillinen johtaja ennen siirtymistään Sunila Osa- keyhtiön toimitusjohtajaksi.

Kirjassa on yli 200 sivua valokuvineen. "Kun kirjoitin Hallasta, elin ne 15 vuotta, jotka vietin saarella, hyvin voimakkaasti uudelleen. Historiaa penkoessa tuli esille kaikenlaista, myös ikäviä asioita. Ketään en ole kuitenkaan halunnut tahallani painaa", kertoo Kanto.

Kirjoitustyöhön Kantoa "usuttivat" hallalainen historianhar- rastaja **Esko Virtanen** ja hänen **Kaija**-rouvansa. Virtanen myös auttoi materiaalin keruussa ja painatustyön valmisteluissa.

Kirja painettiin Kymin Paperiteollisuus Oy:n tuella. Olipa ker- ran Halla -kirjaa voi ostaa Kymenlaakson maakuntamuseosta Kotkasta tai Kymin Paperiteolli- suus Oy:n viestintäosastolta Kuusankoskelta. Teoksen hinta on 90 markkaa.

Koneosastolla panostetaan palveluun ja väen moniammattitaitoisuuteen

Vas. koneosaston päällikkö Ilkka Parvinen, kuljetusvälinekorjaamon esimies Seppo Puro sekä asennus- ja korjaamopalvelujen esimies Kari Huovila.

Syyskuun Uutiskymissä aloitettua tehdaspalvelun eri osastojen esittelysarjaa jatkaa koneosasto. Tämän tehdaspalvelun suurimman osaston toiminnot jakautuvat kolmeen pääyksikköön: konekorjaamopalveluihin, vuororyhmään ja kuljetusvälinekorjaamoon. Lisäksi osaston toimintoihin kuuluu käyttövarmuus- ja varaosasuunnittelu. Koneosastolla työskentelee yhteensä 109 työntekijää, toimihenkilöiden määrä on 25.

nossa: asiakasosastoilta tulleiden tilausten määrä on budjetissa samalla tasolla kuin kuluvana vuonna.

Laaja konekorjaamopalvelu

Korjaus- ja asennuspalvelujen esimies Kari Huovilan vetämä konekorjaamopalvelu on koneosaston suurin yksikkö, jossa on töissä yhteensä 57 päivätyötä tekevää asentajaa ja 17 toimihenkilöä. Konekorjaamopalvelu antaa tänä päivänä palvelujaan pääasiassa eri kunnossapitoryhmille sekä Finnish Chemicals Oy:lle ja Voikkaan tehtaalle.

Perinteiset putki-, levy- ja hitsaustyöt muodostavat edelleen yhden konekorjaamopalvelujen tärkeimmistä tehtäväalueista. Tavanomaisimpiin töihin kuuluu myös koneistus, kuten sorvaus ja jyräntä sekä telojen ja terien hionta.

Hiontatehtävät kohdistuvat pääasiassa paperikoneen teloihin. "Yksi paperikoneiden kunnossapidon tärkeimpiä kohteita on telojen hionta, jota varten paperitehtaalla on PK 8:n sivurakennuksessa oma telanhiontakoneensa", Ilkka Parvinen kertoo.

Terähiomossa hiotaan kaikki hiottavat terät, joista pääosa on kuorimon hakkureitten teriä sekä paperitehtaalta pituusleikkurin ja arkkileikkurin teriä.

Toinen yksikön tärkeimmistä tehtäväalueista on koneasennukset, joka tarkoittaa käytännössä erilaisten koneiden korjausta, huoltoa ja niiden paikoilleen asentamista. Varsinaista uudisasentamista tehdään vähän.

Oma osansa yksikön tehtäväalueita on paineilmant tuotanto. Konekorjaamopalvelussa hoidetaan pääsääntöisesti myös Kymin 132 nosturin kunnossapito.

Kymin muovityöt eli prosessissa olevat muoviputket ja -säiliöt hoidetaan keskitetysti konekorjaamopalveluissa.

Konekorjaamopalveluun kuuluvat myös kaikki voiteluasiat sekä taljahuolto. Keskitetyssä huoltotoiminnassa piirissä ovat lisäksi paineasiat.

Kunnonvalvonnassa olevat työntekijät on erikoiskoulutettu erilaisiin kunnonvalvontamenetelmiin, joista tärkein ja eniten käytetty on värinmittaus. Lisäksi on lämpömittareita sekä särö- ja paksuusmittareita. Ilkka Parvinen toteaa, että kunnonvalvonnan henkilöstö ja heidän käytössään oleva nykyaikainen värinmittauslaitteisto ovat maan

Keskuskorjaamon työkaluvarastossa asiakkaita palvelevat vas. työkalujakelijat Lea Rantala, Seija Jyräs ja Kaarina Sorsa sekä työkaluasentaja Urpo Sorsa.

Työkalupalveluja tehostetaan

Kymin työkalujen hankintaa, huoltoa, korjausta ja työkaluvarastojen ylläpitoa hoidetaan nykyään keskitetysti tehdaspalvelun keskuskorjaamolla. Työkalupalveluista vastaa työnjohtaja Petri Pili.

Pilli kertoo, että keskuskorjaamon työkaluvarasto palvelee normaalin työaikana lähinnä Kymin kunnossapitohenkilöstöä. Palveluja on tarkoitus lisätä. Toivottavaa olisikin, että myös käyttöhenkilöstö ottaisi ensin yhteyttä keskuskorjaamon työkaluvarastoon tai Petri Piliin tarvittaessaan työkalupalveluja.

Kymin ja hienopaperin korjaamoilla on omat itsepalveluperiaatteella toimivat työkaluvarastot. Kaikissa työkaluvarastoissa on käytössä magneettikorttivalvonta, jonka haltijoilla on oikeus päästä varastoihin.

Kolmen työkalujakelijan Lea Rantalan, Seija Jyräksen ja Kaarina Sorsan lisäksi työkaluvarastossa työskentelee huolto- ja korjaustehtävissä työkaluasentaja Urpo Sorsa.

"Työkaluvarastoissa on yleensä kaikki tarvittavat työkalut, mitä tehtaalla tarvitaan erikoistyökaluista lähtien", Urpo Sorsa toteaa.

"Viime aikojen muutokset ovat hieman vaikeuttaneet varastojen hoitamista, koska varastoja käytetään huolimattomasti", naiset sanovat yhdessä tuumin. Työkaluja lainattaessa ei jätetä tarvittavia tietoja, jolloin mahdollinen toinen tarvitsija ei tiedä keneltä kysyä työkalua. Varastojen huollon ja lainustietojen

Työnjohtaja Petri Pili

puuttaminen saattaa lisätä myös hävikkiä.

Pilli toteaa, että tällä hetkellä varastojen toimintamallit ovat hieman 'kellumassa' viime vuosien muutoksien johdosta. Työkalupalveluja ja -varastoja kehitetään paremmin hallittaviksi. Toimintoja kehitetään keskuskorjaamon varastojärjestelyjen ja kunnossapidon tietojärjestelmän perusrekisteristä löytyvän työkalukirjanpidon avulla. Työkalukirjanpidosta nähdään, mitä työkaluja löytyy varastoista ja henkilöiltä. Kirjanpito vaatiikin tulevaisuudessa uudenlaista asennoitumista, niin käyttö- kuin kunnossapitohenkilöiltä.

"Tulevilla muutoksilla ei ole tarkoitus luoda byrokratiaa ja vaikeuttaa ihmisten toimintaa, vaan tehostaa työkalupalveluja. Toivon työkalupalvelujen käyttäjiltä kärsivällisyyttä muutoksen aikana", Pili sanoo. Keskuskorjaamon työkaluvaraston atk-järjestelmä valmistuu keväällä 1995.

Koneosaston toiminnot ovat moninaiset samoin kuin väen ammattitaitokin. Palvelun ja työn laaja-alaisen osaamisen merkitys on ollut korostetusti esillä osaston toiminnoissa jo usean vuoden ajan. Kaikilla toimintalueilla on panostettu moniammattitaitoisuuteen: oman alansa erikoisosaamisen lisäksi työntekijät pystyvät pääsääntöisesti hoitamaan yleisellä tasolla lähes tehtävän kuin tehtävän.

Osaston asiakkaana ja haasteena on koko Kymi. Toiminnan päättävöiksi on asetettu kaiken tuotannon häiriötön käynnissäpitiäminen. Lisäksi palveluja annetaan Kymmene Oy:lle, Finnish Chemicals Oy:lle, Faxe Kalk Oy:lle ja Kaukas Oy:n Voikkaan paperitehtaalle. Kymiltä sisäisinä asiakkaina ovat ensisijaisesti hienopaperitehtaan, sellutehtaan ja energiantuotannon kunnossapitoryhmät.

Koneosaston päällikkö Ilkka Parvinen selvittää, että osaston eri toimintatavoissa on oleellista moniammattitaitoisuus. "Moniammattitaitoinen ihminen on nimenomaan meidän yksikössämme ja verstaalla se voima, jolla tätä hommaa pyöritetään. Jokainen osaa mahdollisimman paljon erilaisia tehtäviä, ja jostakin löytyy aina kyseisen alan huippuosaaja."

Viime vuosina on korostunut koulutus, joka on tänä vuonna samalla tasolla kuin viime vuonnakin. Vuoden alusta marraskuun loppuun mennessä oli eri muotoiseen koulutukseen osallistunut yhteensä 405 henkilöä, koulutustilaisuuksia oli ollut lähes 90. Uutena alueena henkilöstön koulutukseen on tänä syksynä tullut mm. ympäristönsuojelukoulutus, jossa käsitellään osaston omien jäteasioiden lisäksi

yleisesti myös sellu- ja paperitehtaan ympäristönsuojeluasioita.

Muutosten vuodet

Parvinen jatkaa, että koneosaston työntekijöille on pyritty siirtämään vastuuta ja mahdollisuutta tehdä tiettyjä tehtäviä, jotka ovat ennen kuuluneet ensisijaisesti perinteiseen työnjohtajan tehtäväalueeseen. Tällaisia tehtäviä ovat olleet esim. kuljetustilaukset tai tarviketilaukset varastosta ja tietyistä sopimusliikkeistä. Tavoitteena on ollut saada organisaation toimintakyky tavanomaisten tehtävien suorittamisen kannalta paremmin toimivaksi.

Viime vuosina koneosastolla on eletty kovaa muutoksen aikaa henkilökunnan määrän vähenemistä voimakkaasti, mikä on jättänyt jälkensä osaston työilmapiiriin. Tänä päivänä tilanne on kuitenkin Parvisen mukaan vakaa ja työilmapiiri parantunut. Henkilöstövahvuutta voidaan pitää melko sopivana nykyisiin toimintoihin nähden.

Koneosaston henkilökunta on erittäin aktiivisesti ollut mukana ryhmätyönä toteutetussa osaston toimintojen kehittämisessä. "Me itse omalla työllämme määräämme, onko työmme ja toimeentulomme täällä turvattu. Jos pystymme kehittämään työtämme ja palvelemaan sisäisiä asiakkaitamme kilpailukykyisesti ja hyvin, voimme olla turvallisin mielin. Väkemme on hyvä kaikilla tasoilla", toteaa Ilkka Parvinen.

Hän lisää vielä, että osaston oman toiminnan tehostumisen myötä on yhtiön ulkopuolisten palvelujen käyttö vähentynyt viiden viime vuoden aikana noin puolella. Ensi vuoden osalta työn tarjonta ja kysyntä ovat tasapai-

KUVAT: IRMA NIEMI

parhaimmista.

"Nykyaikainen kunnossapito pyrkii selvittämään kunnonvalvontamenetelmillä etukäteen, onko jossakin laitteessa vikaa ja havaitsemaan sen. Vasta sen jälkeen ryhdytään korjaamaan. Ennen vanhaan ajettiin niin kauan, kun rysähti, ja sitten vasta korjattiin. Tai sitten tehtiin ennakkohuoltoa, vaikka ei olisi aina tarvinnutkaan, mikä oli kallista", hän jatkaa.

Kymin eri kunnossapitoryhmien kanssa on sovittu, että konekorjaamopalvelut hoitaa keskitysti kaikki työkaluasiat.

Konekorjaamopalvelujen asennusvalvonnan tehtävänä on ulkopuolisten yritysten suorittamien asennusten valvonta.

"Päiväryhmässä keskitytään suunnitelmalliseen ja kehittävään kunnossapitoon sekä korjaustoimintaan. Vuororyhmässä puolestaan tehdään tavallaan palokuntatyötä eli annetaan ensiapu", Parvinen selvittää.

Aina tehokas vuororyhmä

Vuororyhmään kuuluu 35 työntekijää ja 5 työnjohtajaa. Ryhmä toimii koko Kymin alueella ja työtehtävät saattavat vaihdella radalle uupuneen veturin korjauksesta paperikoneen korjaukseen. Uutena alueena on tullut Lamminmäen kaatopaikka. Vuorokorjausryhmän palveluja ostavat myös mm. Finnish Chemicals, Faxe Kalk ja Kaukas Oy:n kehysnaulaama.

"Koneosastolla on runsaasti vuorokorjauksiin haluavia miehiä. Periaatteena on, että kaikki halukkaat ja ryhmän toihin pystyvät pääsevät mukaan varamiehiksi hoitamaan mm. sairastettuja kesälomat", kertoo myös vuororyhmän toiminnasta vastaava Kari Huovila.

Vuororyhmässä eli TAM 37:ssä on jokaisessa vuorossa seitsemän asentajaa, jotka ryhmänä pystyvät suoriutumaan isommistakin korjaustöistä. Asentajat edustavat jokainen omalta osaltaan alansa erityisosaamista, mutta pystyvät tarvittaessa tekemään jonkin verran myös muiden alojen töitä.

Vaikka paljon osataankin, tarvitaan joskus apua. Vuorokorjausryhmän työnjohtajille on keskitetty laajat tiedot ulkopuolisista yhteyksistä ja kunnossapitoryhmien henkilöistä, joilta voi tarvittaessa pyytää apua.

Ei mikään tavallinen autokorjaamo

Kuljetusvälinekorjaamossa työskentelee kaksi työnjohtajaa ja 16 vakituista työntekijää, jotka ovat ammatiltaan autosähkömiehiä, autonasentajia, konemiehiä ja huoltajia. Yksi nainenkin on miesvaltaiseen porukkaan päässyt, nimittäin autonpesijäksi. Kuljetusvälinekorjaamolla tehdään päivätyötä, jonka ulkopuolella apuun tulee vuororyhmä.

Kuljetusvälinekorjaamolla huollettavien ja korjattavien kuljetusvälineiden ja -laitteiden kirjo on melkoinen käsittäen 44 trukkia, seitsemän kuorma-

Isojen työkoneiden korjaukset kuuluvat kuljetusvälinekorjaamon jokapäiväiseen rutiniin.

Vas. Hannu Nieminen ja Oiva Tenhunen korjasivat kauhakuormaajaa.

Lähes kaikki korjaukset omin voimin

Kuljetusvälinekorjaamolla autonasentaja **Oiva Tenhunen** ja työharjoittelija ollut **Hannu Nieminen** korjasivat Kuusanniemen puukentän kauhakuormaajaa, josta oli hajonnut mm. hydraulisyliinteri.

15 vuoden ajan kuljetusvälinekorjaamolla työskennellyt Tenhunen kertoi, että korjaamossa korjataan päivittäin isoja koneita, kuten kauhakuormaajia tai puunkäsittelykoneita. Lähes kaikki korjaukset pystytään tekemään omin voimin. Vaihteistojen ja moottoreiden täysremonttiin ei kuitenkaan ryhdytä, vaan ostetaan yleensä peruskorjatut.

Korjausmiesten ei enää useinkaan tarvitse lähteä kentälle korjaushommiin matkalle uupuneen koneen takia. Työt on voitu hyvin keskittää korjaamorakennukseen tai huoltopisteisiin. "Kalustot ovat nykyisin sen verran hyviä, etteivät hajoa kokonaan", Oiva Tenhunen selvittää.

Kuljetusvälinekorjaamolla työtä riittää tasaisesti kautta vuoden - suurempia ruuhka-aikoja ei ole. Tosin kesälomakautena saattaa kiire yllättää.

Kouvolan ammatillisesta kurssikeskuksesta työharjoitteluaan suorittanut Hannu Nieminen oli lähes valmis hydraulikka-asentaja. Hän oli tyytyväinen harjoitteluaikansa. Kahden viikon työjaksoon oli kuulunut mm. tiivisteiden vaihtoa ja hydraulikkapuolen töitä.

toa, kaksi vetomestaria, 21 paketti- ja farmariautoa, 10 traktoria, neljä pyöräkuormaajaa, kolme veturia, kaksi mobilenosturia ja viisi puunkäsittelykoneita. Omassa huollossa on lisäksi neljä henkilöautoa. Lisäksi 21 henkilöautolla on huoltosopimus merkikokoisiin liikkeisiin.

"Puunkäsittelykoneet, trukit ja veturit ovat avainryhmä, johon erityisesti panostetaan", kertoo kuljetusvälinekorjaamon esimies **Seppo Puro**. Kymillä huolletaan jonkin verran myös Voikkaan tehtaan puunkäsittelykuormaajia ja pyöräkuormaajia.

Kuljetusvälinekorjaamo sijaitsee edelleen Kymin puolella, jonne se entisen kuljetusosaston päällikön **Olov Hixénin** rakennuttamana valmistui vuonna 1956. Korjaamon ahtauden takia kaikkien isompien koneiden huolto ja pesu tapahtuu vanhaan kuorimoon rakennetussa korjaamotilassa.

Kuljetusvälinekorjaamon huoltopisteinä olevat veturitallit sijaitsevat Kymintehtaalla ja Kuusaan aseman alapuolella. Puunkäsittelykoneille on yksi huoltopaikka puukentän vieressä vanhalla kuorimolla. Osa trukeista korjataan ja huolletaan konekor-

jaamopalvelujen tiloissa Kuusanniemessä.

Erityistoimintoja

Nelisen vuotta sitten koneosaston organisaatioon liitettiin käyttövarmuus- ja varaosatoiminto, jossa selvitetään mm. yhtiön omassa varastossa olevat varaosat sekä niiden tarpeellisuus samoin kuin vaihtoehdot niiden hankkimiseksi tai korjaamiseksi. Työkaluina ovat mm. Valmetin varaosapankkitietojärjestelmä ja oston varastojärjestelmä. Toimintoa hoitavat käyttövarmuus- ja varaosasuunnitteluinsinööri **Mauri Lakka** sekä varaosateknikot **Matti Vahteristo** ja **Pentti Suokas**.

Koneosaston organisaatioon kuuluu myös erikoistehtävät-nimikkeellä työskentelevä kunnossapitoinsinööri **Ari Vaara**. Osaston toimistotöistä vastaavat osastosihteerit **Senja Erjansalo** ja **Paula Järvisalo**. "Toimistoväki toimii kuin vuororyhmä - tiiminä: järjestee kesälomansa ja työnsä niin, että kaikki työt tulevat hyvin hoidettua. Töitä tehdään lähes ristiin rastiin", Ilkka Parvinen kehaisee.

LAMMINMÄKI-PROJEKTI VALMISTUMASSA

"Kukaan ei lyönyt hanskoja tiskiinkin"

Tehdaskuljetusten Lamminmäki-projekti on valmistumassa: suunnitellut parannukset niin tehdasalueelle kuin osaston omiinkin laitteisiin ja työmenetelmiin ovat jo osin toteutuneet ja osa odottaa viimeisiä tarkistuksia. Laitehankinnat on tehty, ja myös työsuhdeasioista on sovittu.

"On ollut erittäin positiivista, että kaverit olivat kaiken aikaa mukana. Kukaan ei lyönyt hanskoja tiskiinkin", toteaa tehdaskuljetuksen päällikkö **Matti Laine**. Lamminmäki-projektin työryhmään kuuluivat Matti Laineen lisäksi **Esa Floman**, **Tuure Lehtinen**, **Hannu Muukka**, **Lasse Hyttinen** ja **Esko Nurminen**. Työryhmän kustannusäästötavoitteet toteutuivat hyvin. Jätekuljetukset Lamminmäen kaatopaikalle päästiin aloittamaan lokakuun lopussa.

Tehdasalueella tehdyistä parannuksista Laine kertoo, että tuhkan lastauspaikan lavat ja laiteoitukset on tehty. Lähinnä teknisten ongelmien takia niitä ei ole vielä päästy kuitenkaan täysipainoisesti hyödyntämään. Meesa-eli soodasakan lastauspaikalta on aloitettu koeajot Lamminmäkeen.

Kuusanniemessä sijaitseva jäteenkäsittelyasema, jossa sekalaisten teollisuusjätteiden puristetaan pienempään tilaan, on osoittautunut erittäin hyväksi ratkaisuksi sekä toiminnaltaan että sijainniltaan. Jätepuristin pystyy kerralla puristamaan 10-20 tehtaalta ajettua keräilykuormaa yhdeksi yksikkökuormaksi vähentäen näin kaatopaikka-ajojen määrää merkittävästi. Sekalaisten jätteiden lajittelu on yleisesti parantunut

tehtaalla - parantamisen varaa kuitenkin vielä on.

Uusi koukkulavavetoinen kuorma-auto on otettu käyttöön. Auton käyttö lisääntyy, kun tuhka- ja soodasakan lastauspaikan koekäyttövaihe saadaan ohitse. Ketjuvetoisten lavojen valmistus on lopetettu, ja ne jäävät aikanaan kokonaan pois käytöstä. Tulevaisuudessa tämä on otettava huomioon uusien lavapaikkojen suunnittelussa, sekä tehtävä muutoksia vanhoihin lavapaikkoihin.

"Projektin aikana tehtiin paljon yhteistyötä muiden osastojen kanssa. Ja ainakin meitä kuunneltiin, mikä oli positiivista", Laine toteaa.

Lamminmäkeen liittyvistä työsuhdeasioista, vuorotyö- ja henkilöjärjestelyistä, päästiin sopimukseen syyskuun aikana. Tehdaskuljetuksen henkilöstöä koskeva paikallinen 14-henkisen työryhmän työehtosopimus on ensimmäinen tämänlaatuinen sopimus, joka Kymillä on tehty. Konsulttina toimi työvoimapäällikkö **Pekka Halinen**.

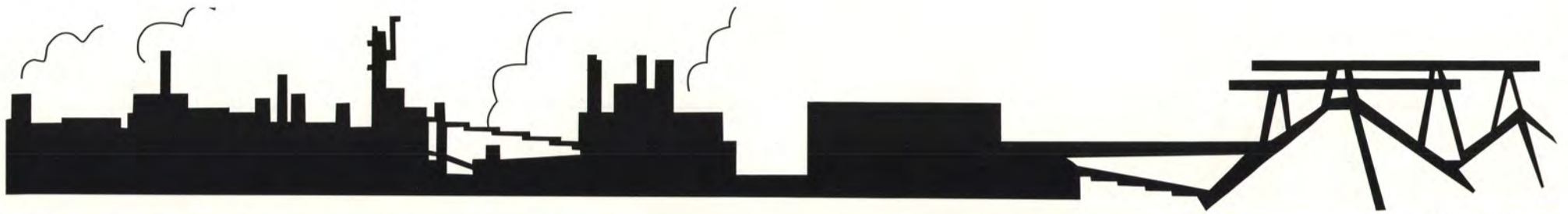
"Tämä oli mielenkiintoisin neuvottelutarja, kuten koko Lamminmäki-asia, johon olen koskaan osallistunut. Pisimmät keskustelut käytiin työaikamuotojen henkilösijoituksista", Laine huomauttaa ja lisää, että osaston luottamusmiehillä oli ratkaiseva merkitys neuvottelujen hyvään edistymiseen.

Yksi takaisku tehdaskuljetuksille on jo ehtinyt uuden kaatopaikan osalta tulla. Sieltä nimittäin varastettiin joulukuun alussa Ford-merkinen traktori.

Soodasakan lastauspaikalla on päästy aloittamaan koeajot.

KUVA: KELO KOIVULA

Tiedonkulku tasapuoliseksi ja samanaikaiseksi kaikille

Edellisessä Uutiskymissä haastatellun siivooja Maija-Liisa Rämän toivomuksesta jatkamme Juttu kiertää -haastattelusarjaa Marja-Liisa Hyytiäisen kanssa. Tällä hetkellä siivouksen perusryhmässä työskentelevän Marja-Liisan yhtäjaksoinen työsarja yhtiön palveluksessa alkoi vuonna 1985, mitä ennen hän oli toiminut lomitustehtävissä reilun vuoden ajan.

Minkälaisena koet työsi ja mikä siinä on parasta?

Työskentelin aikaisemmin 'paikallani' monta vuotta, joten nyt paikasta toiseen siirtyminen tuntuu vaihtelevalta ja se on myös parasta.

Mikä tuntuu työssäsi kurjalta?

Ei mikään. Halusinkin juuri nykyiseen tehtävääni.

Onko siivousjärjestelmä toiminut mielestäsi hyvin?

On - ainakin omalta osaltani. Onko ihmisten suhtautuminen työpaikan siisteyteen muuttu-

nut?

Ihmiset ajattelevat varmasti enemmän siivoojaa ja hänen työtään kuin ennen - ei heitellä roskia lattialle, käytetään tuhkakuppia jne.

Miten työsi on muuttunut vuosien aikana?

Meille on tullut uusia, kevyempiä työvälineitä ja uudenlaisia koneita. Myös työilmapiiri on muuttunut paremmaksi.

Mikä kaipaa parantamista?

Tiedonkulku pitäisi saada osastolla paremmaksi ja tasapuoliseksi. Asioista pitäisi kertoa kaikille yhtäaikaisesti, eikä niin, että toiset saavat tietää niistä vasta paria päivää myöhemmin.

Mieluisin osasto, jossa olet työskennellyt?

Vanha paperitehdas, jossa olin neljä vuotta. Siellä työ-kaverit olivat mahtavan mukavia. Myös täällä Lepikontorpassa työskennellessäni oli siivousparinani todella mukava ihminen, joka on nyt jo eläkkeel-

lä.

Lapsuuden toiveammattisi?

En enää muista.

Mitä kuuluu vapaa-aikaasi?

Jo täällä töissä saa liikkua aika paljon, joten kotiin päästyä ei aina huvita lähteä minnekään. Jonkin verran olen harrastanut kävelyä ja hiihtoa sekä käynyt kuntosalilla.

Mielimusiikkisi?

Pidän kevyestä tanssimusiikista.

Kuinka monissa pikkujouluissa aiot vielä käydä?

Yhdet pikkujoulut olen jo käynyt, eikä enää ole tiedossa yksikään.

Miten aiot viettää joulun?

Menemme mieheni vanhempien luo Vuohijärvelle, missä olemme perinteisesti aina viettäneet joulun. Joulupukkikin on käynyt - tosin tästä joulusta en enää tiedä, kun lapset ovat jo isoja.

Ketä toivot seuraavaksi haasteltavaksi?

PK 7-8:n korjaamolta Kari Niemen.

KUVA: KIMMO REKIMIES

Marja-Liisa Hyytiäinen

Jouluruoka maittoi.

TEKNISEN OSASTON Pikkujoulussa

Ja kun kyseessä oli pikkujoulu, niin mitäpä muuta olisikaan tehty kuin syöty, juotu, tanssittu, laulettu, leikitty, arvottu - ja oltu juhla-mielellä.

Teknisen osaston toimihenkilöt viettivät yhteistä pikkujouluaan 7.12. Kymen kerholla 45 henkilön voimin. Paikalla oli noin kolmannes koko osaston toimihenkilöväheestä. **Häkan Romantschuckin** johtamaan laajaan tekniseen osastoon kuuluu kuusi eri alaosastoa, joiden toimihenkilöiden ensimmäinen yhteinen kokoontuminen nyt pidetty iloinen juhla oli. Tavoite, että osastojen väki tutustuisi toisiinsa, onnistui mukavasti.

Koska juhlaa vietettiin aivan itsenäisyyspäivän tuntumassa, sai tervetuliaispuheen pitänyt Romantschuck alaisiltaan mitalin, kokardin, joka oli kuulunut aikoinaan yhtiön autonkuljettajan virkahattuun.

KUVAT: PEKKA KETTULA

"Hei, kuvaa sinä vaan", vilkuttavat Senja Erjansalo ja Aki Pekkanen.

Sukkahousuihin laitetun mandariinin sai parhaiten osumaan tulitikkurasiaan Launikarin Antti.

Heli Salonen voitti arpajaisten päävoiton.

Voikkaalle pronssia jalkapallossa

Kaukas Oy:n Voikkaan paperitehtaan joukkue sijoittui Tampereen Pirkkahallissa 3.-4. joulukuuta pelatussa työpaikkajoukkueiden jalkapallon viidennessä SM-turnauksessa kolmanneksi. Turnauksen voitti Tampereen Puhelinosuuskunta, joka päihitti loppuottelussa ABB Motorsin Vaasasta 3-2. Pronssiottelussa Voikkaan paperitehdas voitti Turun palolaitoksen puhtaasti 4-0.

Siitä huolimatta, että mm. Valkeakosken ja Lahden joukkueissa oli liigapelaajia, palkittiin koko turnauksen parhaana pelaajana Voikkaan **Janne Pahlkala**. Myös maalivahti **Kimmo Kossila** oli ratkaiseva tekijä siihen, että mitali tuli Voikkaalle.

Voikkaan joukkueessa pelasivat Kimmo Kossila, Petteri Rautainen, Antti Kansikas, Jorma Mäkelä, Vesa Volanen, Ari Forsell, Vesa Koskinen, Pertti Selkee, Petri Salminen, Matti Laaksonen, Jouni Luoranen, Janne Pahlkala ja Jari Käätä.

KIITOS

Parhaimmat kiitokset merkkipäiväni muistamisesta.

Sakari Kuokkanen

Lämmin kiitos.

Erkki Pesu

Arvid Kauppinen keilamestariksi

Kymmene-konsernin Kuusankosken tehtaitten keilamestariksi taituroi Kymen **Arvid Kauppinen** omalla ennätystuloksellaan 1241. Miehen tulokseen sisältyi myös oma yhden sarjan ennätys 277 pistettä. Sarjaan syntyi alusta lähtien yhdeksän peräkkäistä kaatoa. Kilpailujen kärjen osalta tulostaso oli kohtuullisen hyvä. Voikkaalaisia ei tällä kertaa ollut mukana lainkaan.

Tulokset: 1. Arvid Kauppinen Kymi 1241, 2. Juhani Karvonen Kymi 1216, 3. Pentti Sippu Kymi 1203, 4. Martti Salonen Kymi 1046, 5. Pertti Halonen FinnPer 1040, 6. Anssi Pälvisalo Kymi 1032, 7. Kari Vuorinen Kymi 982. Kilpailuun osallistui 12 henkilöä.

HENKILÖSTÖPALVELU TIEDOTTAA

Kunnossa kaiken ikää -projekti alkaa

Opetusministeriö sekä sosiaali- ja terveysministeriö ovat yhdessä käynnistäneet viisivuotisen projektin, jonka tavoitteena on lisätä erityisesti keski- eli työikäisten säännöllistä liikuntaa erityisesti sitä vähän harrastavissa väestöryhmissä.

Tavoitteena on saada viiden lähimmän vuoden aikana 10 prosentin lisäys säännöllisesti liikuntaa harrastavien määrään. Koko valtakunnan tavoite on 150 000 henkilöä. Kuusankosken tavoite on näin ollen vähintään 600 uutta säännöllisesti liikkuvaa.

Kymen henkilöstöpalvelu sekä Kymen ja Voikkaan liikuntayhdyshenkilöt käynnistävät tulevan vuoden alussa hankkeen em. tavoitteen saavuttamiseksi. Valta-

Paperitehtaan työntekijä **Heimo Hasu** Voikkaan paperitehtaalta täyttää 50 vuotta 16.1.

Sylinterimies **Markku Nikula** PK 7-9:ltä täyttää 50 vuotta 10.1.

Vuoromestari **Raimo Ruhanen** tehdaskuljetuksista täyttää 50 vuotta 24.12. **Vastaanotto tapa- ninpäivänä 26.12.**

Outi Teittinen

Tutkija, filosofian maisteri **Outi Teittinen** tutkimuskeskuksesta täyttää 50 vuotta 17.1. Hän on syntynyt Helsingissä.

Outi Teittinen valmistui filosofian maisteriksi vuonna 1971, jolloin hän tuli myös yhtiön palvelukseen apulaistutkijaksi tutkimuksen selluosastolle. Vuosina 1982-89 hän toimi apulaistutkijana tutkimuksen analyttisellä

MERKKIPÄIVÄT

osastolla ja nykyisessä tehtävässä paperilaboratoriossa hän on ollut vuodesta 1990 lähtien. Teittinen on osallistunut Suomen metsäteollisuuden edustajana SCAN-test -toimintaan vuosina 1990-94.

Outi Teittinen on ollut mukana kaupungin oikeusapulautakunnan ja ympäristösuojelulautakunnan toiminnassa. Vuosina 1972-75 hän toimi sihteerinä ja taloudenhoitajana Kaakkois-Suomen Kemistiseurassa. Kuusankosken Reserviupseerinaiten puheenjohtajana hän on ollut vuosina 1979-88. Johtokunnan jäsenenä hän on toiminut mm. Kuusankosken Pohjola-Norden -yhdistyksessä ja Kouvolan Kivikerhossa, sekä ollut jäsenenä lukuisissa muissa yhdistyksissä.

Vapaa-ajan harrastuksikseen Outi Teittinen kertoo käsityöt, liikunnan, sotilaskotityön ja vapaaehtoisen maanpuolustuskoulutuksen. **Kahvipannu kuamana klo 11 lähtien.**

Toimihenkilövartija **Helge Valve** suojeלוosastolta täyttää 50 vuotta 5.1. Hän on syntynyt Elimäellä. **Ei vastaanottoa.**

Matti Jaatinen jatkaa säätiön puheenjohtajana

Kymmene Oy:n hallitus on nimittänyt 100-vuotissäätiön valtuuskunnan puheenjohtajaksi vuosiksi 1995-1996 säätiön nykyisen puheenjohtajan maaherra **Matti Jaatisen** sekä apurahalautakunnan jäseniksi **Pekka Koiviston** ja **Marjatta Käen**.

Tilintarkastajiksi vuodeksi 1994 on nimetty **Vilho Suojalehto** (HTM) sekä varamieheksi **Seppo Sahala** (HTM).

Säätiön valtuuskunta on kokouksessaan 29.11. valinnut säätiön varapuheenjohtajaksi **Eero Jaakkolan**.

Hallituksen varsinaiset jäsenet ovat **Timo Lehmunen**, **Markku Vanhala**, **Betty Puholainen**, **Olavi Martikainen** ja **Satu Silvonon**. Hallituksen varajäsenet ovat **Arto Tiihonen** ja **Seija Ämmälähti**.

Apurahalautakuntaan valittiin varsinaisiksi jäseniksi **Sirkka-Liisa Huu- monen**, **Eero Jaakkola**, **Markku Vanhala**, **Tuomo Lindén**, **Olavi Martikainen** ja **Seija Ämmälähti**. Varajäsenet ovat **Seppo Järvisalo** ja **Satu Silvonon**.

Vuoden 1995 hallintoa ja tilinpitoa tarkastamaan on valittu **Oiva Rautjärvi** Kuusankoskelta ja **Katri Hakkarainen** (KHT) Hyvinkäältä. Heidän varamieheikseen on valittu **Kari Palmumaa** ja **Heikki Salminen** (HTM) Kuusankoskelta.

Tule tutustumaan ammuntaan

Tule ja tutustu ilma-aseamun- taan Voikkaan kalliosuojassa pe 27.1.1995.

Kuusankosken Ampujien jäsenet kertovat ampumaurheilusta kiinnostuneille ammunnan perusolemuksesta, turvallisuus- säännöistä, tutustuttavat ilma- aseisiin ja opettavat ampumaan. Omia aseita ei tarvita. Opastu- laisuudet alkavat klo 9, 11, 15, 17 ja 19.

Kaikkien osallistuneiden kesken arvotaan esinepalkintoja ja harjoitusvuoroja kalliosuojaan.

Huom. ilma-asepuulaaki am- muntaan helmi-maaliskuun vai-hteessa.

JÄRJESTÖT

Tiihonen osasto 85:n johtoon

Paperiliiton Kuusanniemen osasto 85:n syyskokous valitsi osaston uudeksi puheenjohtajaksi vuodelle 1995 **Heikki Tiihosen**. Tällä hetkellä työntekijöiden työ- suojeלוvaltuutettuna toimivan Tiihosen työpaikka on PK 7-9:llä massaosastonhoitajana.

Muista kokouksen valinnoista mainittakoon, että tiedotussihteerinä ja Kolmoispaperi-lehden toimittajana jatkaa **Timo Lehmunen**. Vapaa-aika- ja lomavastaa- van sekä opintosihteerin tehtäviä hoitaa Heikki Tiihonen.

Toimikunnan jäsenet: Kalevi Pyykkönen, Jukka Vartiainen, Leo Puljava, Timo Lehmunen, Hannu Virtanen, Jukka Henttu, Juha-Matti Järvinen, Juha Rötkö, Jukka Koponen ja Markku Paal- anen. Varajäsenet: Keijo Kuusela, Pekka Paukkunen, Juha Partti, Juha Penttilä, Aulikki Halinen, Sirkka-Liisa Huu- monen ja Anne Hämäläinen.

Tilintarkastajat ovat Pertti Sal- minen ja Kalevi Luoranen, vara- henkilöt Kalle Hautamäki ja Esa Koivula.

Toimikunta valitsee keskuu- desta osastolle sihteerin ja ta- loudenhoitajan.

Osasto 85:n pääluottamusmie- heksi vuosiksi 1995-96 valittiin **Jorma Timonen**. Hän toimi aikai- semmin osaston puheenjohtaja- na sekä hoiti pääluottamusmie- hen tehtäviä kauden 1994 lop- puun asti Kalle Hautamäen siir- ryttyä pois työelämästä. Timo- nen on työskennellyt trukinkul- jettajana kehysnaulaamossa Kuusanniemessä. Hänen vara- pääluottamusmiehenään toimii Jukka Henttu.

Osastoluottamusmiehet ja va- ralouottamusmiehet: kuorimo Juha-Matti Järvinen ja Pekka Paukkunen, kuitulinja Kalevi Pyykkönen ja Timo Lehmunen, talteenottolinja Jukka Henttu ja Keijo Kuusela, rakennusosasto Markku Mäkelä ja Juha Rötkö, kehysnaulaamo Markku Paal- anen ja Irmeli Huikuri.

Työpaikkaluottamusmiehet: mittarimiehet Juha Penttilä, ra- kennusosaston siistijät Tuulikki Salmi.

Eero Jaakkolasta uusi puheenjohtaja

Paperiliiton Kuusankosken osasto 19:n puheenjohtajaksi vuodeksi 1995 valittiin osaston syysko- kouksessa **Eero Jaakkola**, joka seuraa tehtävässä aiemmin kuusi vuotta toiminutta **Pentti Vainiota**. Paperitehtaan jätevesilaitoksen hoitajana työskentelevä Jaakkola on ollut ammattiosaston toimin- nassa aktiivisesti mukana 1970- luvun alusta lähtien. Hän on toi- minut aiemmin mm. varapää- luottamusmiehenä, työsuojelu- valtuutetun varamiehenä ja työ- huonekunnan puheenjohtajana.

Osasto 19:n syyskokousvalin- nat sujuivat ilman äänestyksiä ja suurimmat muutokset tapahtui- vatkin puheenjohtajan ja vara- pääluottamusmiehen vaihdoksi- na. Pääluottamusmies **Erkki Mikkilan** 1. varapääluottamus- mieheksi 1995-96 valittiin asen-

taja **Kari Niemi** hienopaperiteh- taan kunnossapidosta. 2. vara- pääluottamusmiehenä jatkaa pu- heenjohtajan tehtävistä luopunut rullapakkauskonehoitaja Pent- ti Vainio.

Nuorta, uutta sukupolvea edus- taa nuorisosihteeriksi valittu **Mika Ranta**.

Toimikunnasta vaihtui kuusi henkilöä ja neuvottelevien luot- tamusmiesten osalta vaihdos kos- ki neljää henkilöä.

Jaostojen vetäjät vuonna 1995: tiedotussihteerinä **Ilmari Jokinen**, koulutus- ja kulttuurisihteerinä **Arto Tiihonen**, liikuntasihteerinä **Terho Kukkola**, loma-asiamies Erkki Mikkilä, nuorisosihteerinä **Mika Ranta**, tasa-arvojaoston pu- heenjohtajana **Irma Ojala**.

Vierros ja Kurtto jatkavat

Kuusankosken Teollisuustoimi- henkilö r.y:n puheenjohtajana vuonna 1995 jatkaa Kaija Vier- ros. Varapuheenjohtaja on Irma Pukki.

Yhdistyksen sihteeri on Raija Kaarna, rahastonhoitaja Mervi Laitinen ja jäsenrekisterivastaa- va/työttömyyyskassa-asiamies Satu Silvonon. Koulutussihteerin tehtäviä hoitaa Maija Uronen ja nuorisosihteerinä on Tiina Laine.

Johtokunta: varsinainen jäsen Kaija Arvelin (henkilökohtainen varajäsen Marja-Liisa Jurvanen), Raija Kaarna (Kirsi Siren), Terttu Korpelainen (Ulla Ristola), Eija Kurtto (Sari Granberg), Anne Käätä (Tiina Laine), Mervi Laiti- nen (Sinikka Salakka), Irma Puk-

ki (Pirjo Virtanen), Satu Silvonon (Irja Halme), Maija Uronen (Tuula Saloranta), Seija Ämmälähti (Senja Erjansalo).

Teollisuustoimihenkilöiden luottamusmiehenä Kymen Pape- riteollisuus Oy:ssä vuosina 1995-96 toimii Eija Kurtto ja hänen varanaan Satu Silvonon. Kaukas Oy:n Voikkaan tehtaan luotta- musmies on Liisa Sihvola, varalla Maija Uronen.

Koulutus- ja virkistystoimikun- ta: Mervi Laitinen, Irma Pukki, Kirsi Siren, Maija Uronen ja Kaija Vierros.

50-vuotisjuhlatoimikunta: Eija Kurtto, Ulla Pesu, Liisa Sihvola, Satu Silvonon, Kaija Vierros ja Seija Ämmälähti.

Koskinen jatkaa metallimiesten johdossa

Kuusankosken Metallityöväen ammattiosasto 19 on syyskoko- uksessaan valinnut puheenjohta- jakseen Tapio Koskisen. Neuvot- televa luottamusmies on Pentti Manninen.

Toimikuntaan valittiin Hannu

Pääkkönen, Pekka Pöysä, Mauri Vesala, Hannu Silvonon, Pekka Manninen, Hannu Lehtinen ja Esa Valkonen. Toimikunnan va- rajäsenet ovat Harri Meriluoto, Pekka Vahteristo ja Simo Virtala.

TYÖTERVEYS TIEDOTTAA

KUVA: KEIJO KOIVULA

Laihdutusryhmän kokoontumiset alkoivat joka kerta punnituksella, johon jokaisen oli osallistuttava.

Painoa pois lähes 260 kiloa

Syksyllä aloittaneessa painonvartijaryhmässä pudotettiin painoa yhteensä 258,4 kg eli keskimäärin 9,2 kg/henkilö. Ryhmään kuului kaiken kaikkiaan 28 henkilöä. 10 viikkoa (5.10.-7.12.) kestäneen laihdutuskurssin vetäjänä oli **Sirpa Kosonen** Painonvartijoista. Parhaaseen tulokseen päässyt sai karistettua liikakiloja peräti 16,6 kg. 11 henkilöllä pudotus oli 10-15 kg:n välillä ja 14 henkilöllä 5-

10 kg. Ryhmän tulos oli parempi kuin kevään painonpudottajilla. Laihdutusryhmään kuuluneet voivat jatkaa edelleen painon-tarkkailuaan työterveyden valvonnassa käymällä punnituksessa oman alueensa työterveyshoitajan luona. Ensi vuonna järjestetään uusi laihdutuskurssi, mikäli kiinnostusta riittää. Asiasta innostuneet voivat ottaa yhteyttä oman alueensa työterveyshoitajaan.

Terveys tavaksi — tartu tilaisuuteen -kampanja jatkuu

Työterveyshuollon kampanjavuosi 1994 on päättymässä. Kampanja on saanut odotettuaikin paremman vastaanoton. Olemme sen puitteissa tavoittaneet satoja yhtiöläisiä ja voineet antaa heille vinkkejä terveellisemmistä elämäntavoista.

Etenkin liikuntakampanja on ollut suosittu. Monet kokeilemaan lähteneet ovat edelleen innokkaasti mukana joko ryhmissä tai yksilöllisen liikunnan parissa.

Samoin kahdessa yhteensä yli 60 hengen laihdutusryhmässä on rasvaa sulanut satoja kiloja.

Kampanjan avulla olemme pystyneet myös lisäämään myönteistä suhtautumista omatoimiseen terveydenhoitoon, mikä oli yksi pää-tavoitteemme.

Toinen kampanjan päätavoite sairaslomien vähentäminen onnistui myöskin yli odotusten. Joko kampanjasta johtuen tai muusta syystä Kymin Paperiteollisuus Oy:n sairaslomat ovat vuonna 1994 vähentyneet noin 20 prosentilla edellisvuodesta. Tuki- ja liikunta-elinten aiheuttamien sairaslomien väheneminen oli sitäkin suurempaa.

Kampanjasta saatujen kokemusten pohjalta ja niistä rohkaistuneena jatkamme kampanjaa myöskin ensi vuonna. Tämänvuotisten toimintojen lisäksi satsaamme erityisesti tupakoinnin vastustamiseen, johon velvoittaa jo 1.3.1995 voimaan astuva uusi tupakkalakiki.

Haluun tässä yhteydessä lausua parhaat kiitokseni kaikille kampanjaan osallistuneille.

Toivotan Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta kuntoihin ja muiden terveellisten elämäntapojen merkeissä.

Antti Jokinen
johtava lääkäri

P.S. Toivomme paljon terveellisiä uuden vuoden lupauksia, joiden toteuttamisessa autamme parhaamme mukaan.

Hyvät kymiläiset tupakkamiehet ja -naiset

Kymin työterveyden kanssa on sovittu, että Kuusankosken terveyskeskus järjestää Kymin tupakoivalle henkilöstölle elonjäämiskurssin heti vuodenvaihteen jälkeen.

Uusi ja entistä ankarampi tupakkalaki tulee voimaan 1.3.1995. Lain keskeisenä tarkoituksena on estää ns. passiivinen tupakointi. Tämä tarkoittaa sitä, että työnantajan on huolehdittava, ettei kukaan työntekijä altistu työpaikallaan tupakansavulle.

Lukuisissa tutkimuksissa viime vuosina on todettu myös passiivisen tupakoinnin aiheuttamat terveysriskit. Itse tupakan vaarallisuudesta on julkaistu noin 20 000 erilaista tutkimusraporttia maailmassa. Tupakan vaarat myöntävät kaikki muut paitsi kansainvälinen tupakkateollisuus. Tupakka tappaa joka päivä

noin 16-18 suomalaista. Tupakoinnin aiheuttamat kustannukset yhteiskunnalle ovat noin 5 miljardia markkaa eli 1 000 mk joka vuosi jokaista suomalaista kohden - vauvasta vaariin. Tupakkaveron tuotolla ei tästä kuluusta makseta puoliakaan.

Kuusankosken terveyskeskuksessa on harrastettu tupakanvieroitustoimintaa jo liki 20 vuotta. Alkuun tulokset olivat vaatimatomia, mutta kun saatiin kehitellyksi tupakanvieroituksen tarvittavat apuneuvot: nikotiinipurukumi ja -laastarit, tulokset ovat parantuneet puolella. Voikin sanoa, että tänä päivänä jokainen tosissaan yrittävä taatusti pääsee nikotiiniriippuvuudestaan eroon.

Vieroituskurssi tullaan toteuttamaan pienissä ryhmissä (ei yli 15 henkilöä). Kurssimuotoinen

vieroitus on käytännössä todettu kaikkein tehokkaimmaksi.

Kuusankosken kaupungin henkilöstölle järjestetyt kurssit ovat olleet suosittuja ja tulokset erittäin hyviä.

Nyt on kymiläisillä ja kaukaslaisilla mahdollisuus panna vielä paremmaksi. Työnantaja osallistuu nikotiinilaastarien kustannuksiin.

Tarkempia tietoja kurssiajoista ja ilmoittautumisesta lähempänä vuodenvaihdetta. Tapaamisiin vieroituskurssilla vuodenvaihteen jälkeen. Kyseessä on juuri sinun terveytesi ja tulevaisuutesi.

Kuusankosken terveyskeskus
Seppo Tuominen,
johtava ylilääkäri
Raisa Schoschkoff,
valistusterveydenhoitaja

Yhtiöläisten terveys-tarkastukset vuonna 1995

Kymin työterveyskeskuksessa jatketaan vapaaehtoisia työterveyshoitajan tekemiä ikäryhmätarkastuksia entiseen tapaan. Kuluva vuonna tarkastetaan vuosina 1930, -35, -40, -45, -50, -55, -60 ja -65 syntyneet yhtiön palveluksessa olevat henkilöt.

Työterveyshoitajat kutsuvat tarkastukseen osastojakonsa mukaisesti ja antavat tarvittaessa lisätietoja. Ne 55-, 60- ja 65-vuotiaat, jotka jäävät kuluva vuoden aikana eläkkeelle voivat hakeutua tarkastukseen ottamalla yhteyttä oman osastonsa työterveyshoitajaan.

AVUSTUKASSA TIEDOTTAA

Kuusankosken Tehtaitten Avustuskassan varsinainen kassankokous pidettiin 24.11.1994 Yksyksissä. Kokouksen puheenjohtajana toimi **Tapio Koskinen**. Hallituksen jäsenten vaalissa erovuorossa olleet **Juhani Littman, Teuvo Pöysä** ja **Markku Vanhala** valittiin uudelleen. Lisäksi keväällä kuolleen **Heikki Silvosen** tilalle valittiin **Pekka Manninen**. Uuden vakuutuskassalain ja uusien sääntöjen johdosta valittiin ensimmäistä kertaa kullekin hallituksen jäsenelle henkilökohtainen varajäsen. Hallituksen kokoonpano toimikausittain muodostui seuraavaksi:

Toimikausi 1995-97: varsinainen jäsen **Juhani Littman** (henkilökohtainen varajäsen **Jukka Simpura**), **Pekka Manninen** (**Mauri Vesala**), **Teuvo Pöysä** (**Reijo Halme**), **Markku Vanhala** (**Reijo Mäkinen**).

Toimikausi 1995-96: **Kalle Hautamäki** (**Leo Puljava**), **Risto Kärkkäinen** (**Seppo Häkkinen**), **Irma Ojala** (**Riia Frant-si**).

Toimikausi 1995: **Erkki Mukkila** (**Pentti Vainio**), **Tytti Penttilä** (**Hellevi Andersson**), **Jorma Sorsa** (**Pasi Untolahti**). Osakkaiden (työntekijien) edustajiksi valittiin toimikaudeksi 1995-97 uudelleen apulaisjohtaja **Eero Miettinen** ja varalle työsuohdepäällikkö **Jorma Virtanen**.

Tilintarkastajat

Varsinaisiksi tilintarkastajiksi valittiin sosiaalijohtaja **Tuure Ainikkamäki** ja tarkastuspäällikkö **Vilho Suojalehto** HTM. Varatilintarkastajat ovat kaupunkinkamreeri **Seppo Hakala** ja talouspäällikkö **Olavi Sommarberg** HTM.

Hautausavustus

Entisten jäsenten, jotka ovat olleet kassassa vähintään 20 vuoden ajan maksavina jäseninä, ja jotka ovat siirtyneet työsuhteen päätyttyä yhtiön Eläkesäätiön eläkkeelle, jälkeensuoritetaan vuonna 1995 hautausavustuksena edelleen 1 250 mk.

Sääntömuutos

Hyväksyttiin kassan hallituksen valmistelema sääntömuutos, joka koski työntekijöiden jäsenmaksun alentamista 1,35 %:sta 1,3 %:iin sääntömuutoksena 1.1.1995 lukien.

ELÄKKEELLE

Kymin Paperiteollisuus Oy
Keskusvalvomon hoitaja **Alpo Kujala** Kni höyryvoima (38 palveluvuotta), automaatioasentaja **Leo Laitinen** energian kunnossapito (38), vuoromestari **Raimo Lähdelehto** C-osasto (21), huoltomies **Raimo Pietilä** Kni höyryvoima (25), raamimies **Pentti Pyykönen** arkkisali (41), vartija **Esko Savurinne** suojele (29).

Kaukas Oy
Pakkaaja **Leo Ahola** Voikkaan paperitehdas PK 16-17 (25), pituusleikkurin III-mies **Toini Salstola** Voikkaan paperitehdas PK 11 (44).

Liikunta-ryhmät

16.1.-19.5.1995

Maanantai
Klo 16.00 - 16.30 vesivoimistelu, alkeis
Klo 17.00 - 18.00 kuntopiiri, keskuslaitos
Klo 18.30 - 19.00 vesivoimistelu, alkeis
Klo 19.00 - 19.45 vesivoimistelu, edistyneet

Tiistai
Klo 16.15-17.00 vesivoimistelu, edistyneet
Klo 17.00-18.00 niska-selkäjumppa 10 kertaa (tammi-maaliskuu)
Kävelydieetti 10 vk (huhti-toukokuu)

Keskiviikko
Klo 15.00-16.00 niska-selkäjumppa, ammattikoulu

Torstai
Klo 14.15-14.45 vesivoimistelu, alkeis
Klo 15.00-15.45 vesivoimistelu, edistyneet

Ryhmien ilmoittautumisia ottaa vastaan työterveyskeskuksessa fysioterapeutti **Sari Kaistakorpi**, puh. 2385. Ennakoilmoittautumiset torstaina 12.1.1995 klo 12-14. Etusijalla uudet liikunnan harrastajat.

Kymin perusorganisaatiossa muutoksia 1.1.1995 alkaen

Bjarne Nygård

Peter Ahlbom

Antti Malve

Kymin Paperiteollisuus Oy:n perusorganisaatiossa on 1.1.1995 lähtien suoritettu seuraavat muutokset sekä nimitykset ja tehtävien tarkistukset:

Kehitysjohtaja Heikki Hassin siirtymässä Kaukas Oy:n Voikkaan tehtaan johtajaksi hänen vakanssilleen ei tule uutta henkilöä, vaan Hassin aikaisempi vastuualue sulautetaan eri yksiköihin. Tutkimus ja kehitys, tietopalvelut sekä ympäristönsuojelu siirtyvät teknisen johtajan Håkan Romantschukin alaisuuteen. Tekniseen osastoon kuulunut tietohallinto siirtyy talousjohtaja Ari Jatun vastualueeseen.

Perusorganisaatioon muodostetaan uusi toiminto liiketoiminnan kehittäminen, jonka johtajaksi ja johtoryhmän jäseneksi on 1.1.1995 lähtien nimitetty Bjarne Nygård, 59. Aikaisemmin Hassin alaisuuteen kuulunut tuotekehitys siirtyy nyt Nygårdin vastualueeseen. Nygård vastaa edelleen myös yhtiön strategisesta suunnittelusta.

Yhtiön markkinointiosaston organisaatiota on muutettu siten, että paperin myyntivastuu on jaettu kahteen erilliseen tuoteryhmään. Tuoteryhmä WFC:n eli päälystämättömiä paperilaatujen myyntijohtajaksi on 1.1.1995 alkaen nimitetty Peter Ahlbom, 47, ja tuoteryhmä WFC:n eli päälystettyjen paperilaatujen myyntijohtajaksi Antti Malve, 36.

Molemmat myyntijohtajat raportoivat suoraan markkinointijohtaja Peter Löfgrenille. Ahlbom siirtyy uuteen tehtäväänsä Tanskasta, jossa hän toimi konsernin myyntiyhtiön Kymmene Papir A/S:n toimitusjohtajana v:sta 1992 lähtien. Malve siirtyi viime syksynä Kymille Kymmene Far East Pte Ltd:n palveluksesta Singaporesta.

Johtaja Eero Niinikoski palaa johtoryhmän sihteeriksi ja raportoi 1.1.1995 lähtien Kymin ulkoisesta viestinnästä ja yhteiskuntasuhteiden koordinoinnista suoraan toimitusjohtaja Johan Furuhejmille.

Kymin Paperiteollisuus Oy

Tekninen kehitys

Tutkimuskeskuksessa on filosofian maisteri **Kyllikki Ek** nimitetty 1.12.1994 lähtien tutkijaksi. Hänen vastuualueenaan tulee olemaan tutkimuskeskuksen analyttisen ja kemian laboratorion toiminta 31.1.1995 alkaen, jolloin laboratorion nykyinen päällikkö, tekniikan lisensiaatti **Irma Linderborg** siirtyy eläkkeelle. Ek on toiminut aikaisemmin tutkimuskeskuksessa tilapäisenä tutkijana useissa eri projekteissa.

Filosofian lisensiaatti **Päivi Korhonen** jatkaa tutkijana päävastuualueenaan mikrobiologiset tutkimukset sekä biotekniikan alueella tapahtuvan kehityksen seuranta. Kyllikki Ek ja Päivi Korhonen raportoivat tutkimuspäällikkö Markku Johanssonille.

Kymin paperitehdas

Teknikko **Olavi Hasu**, 41, on nimitetty 1.1.1995 alkaen vuoromestariksi päällystyslaitokselle. Hän on aikaisemmin toiminut varavuuromestarina samalla osastolla.

Kyllikki Ek

Esko Kaartinen

Kuusanniemen sellutehdas

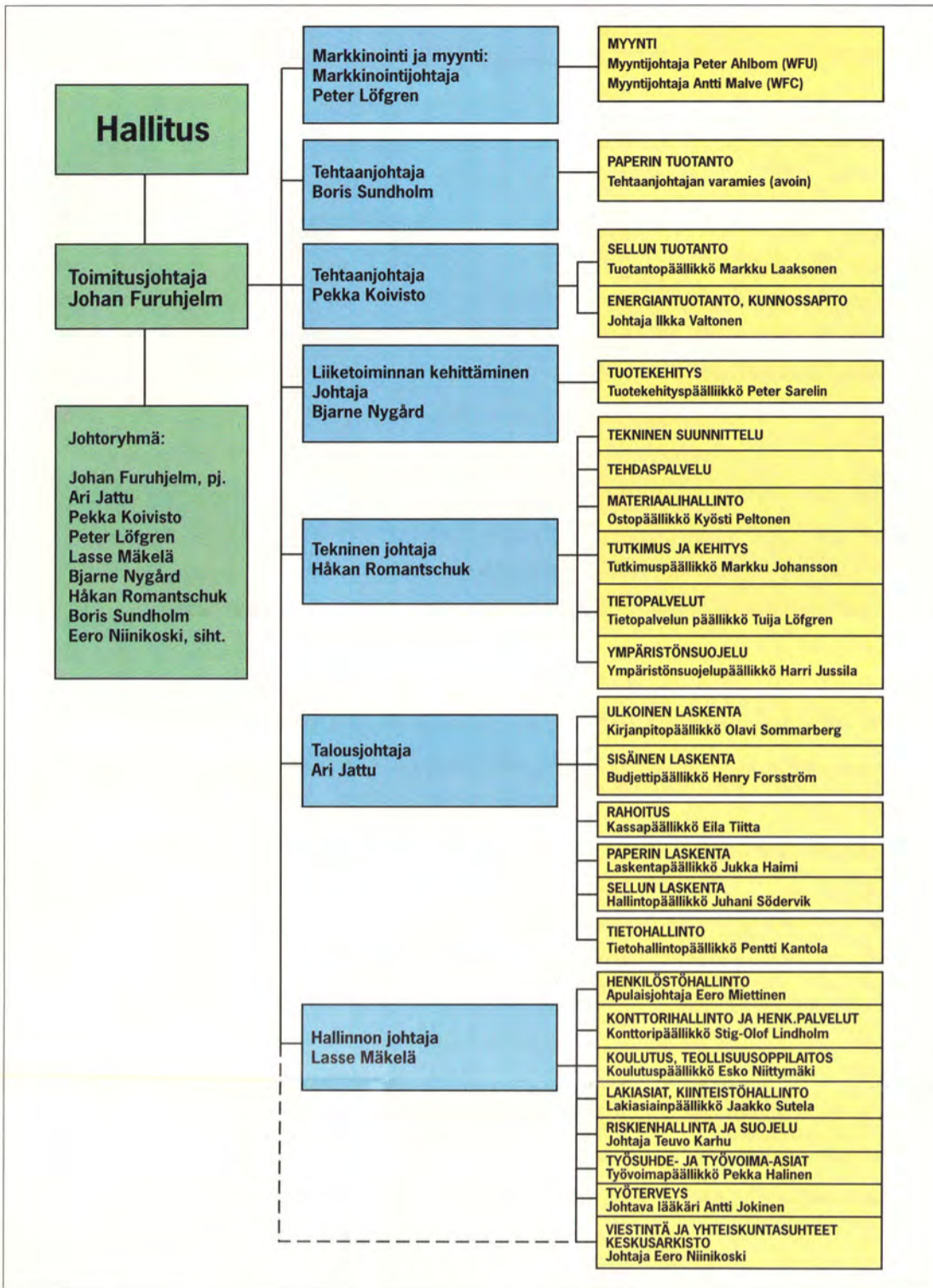
Insinööri **Esko Kaartinen**, 47, on nimitetty 1.12.1994 alkaen käyttö-insinööriksi sellutehtaan mäntylinjalle. Kaartinen toimi aikaisemmin sellutehtaalla varavuuromestarina.

Kymmene Oy Metsähallinto lakkautetaan

Vuoden 1995 alussa puunhankintaan liittyvät Kymmene Oy:n metsähallinnon tehtävät siirtyvät Tehdaspuu Oy:n organisaation hoidettaviksi, minkä johdosta metsähallinnon organisaatioyksikkö lakkautetaan vuoden 1994 lopussa. Tämän vuoden alussa puuraaka-aineen hankinnan ja metsien hoidon operatiivinen toiminta siirtyi Tehdaspuu Oy:n vastuulle ja kiinteistötoimi irrotettiin metsähallinnosta omaksi Kymmene

Oy:n toimitusjohtajan alaiseksi yksiköksi. Metsähallinnosta jäljelle jääneen keskusmetsäkonttorin palvelukseen Lappeenrantaan jäi 11 henkilöä.

Kaikki vakinaisessa palveluksessa olevat toimihenkilöt on pystytty sijoittamaan joko emoyhtiön muihin organisaatioihin tai tytäryhtiöiden palvelukseen. Metsäjohtaja **Hans-Peter Blauberg**, sihteerit **Kirsi Mäkivaara** ja suunnittelujohtaja **Kyösti Aspelund** jatkavat emoyhtiön perustettavassa puuhuollon strategiat -nimisessä yksikössä, jonka sijoituspaikka on Lappeenranta. Muut sijoittuvat, tai ovat jo sijoittuneet emoyhtiön kiinteistöhallintoon, tietohallintoon, Kaukas Oy:n puuhuoltoon ja talousosastolle.

Tasavallan Presidentin kunniamerkkejä yhtiöläisille

Tasavallan Presidentti on itsenäisyyspäivänä myöntänyt kunniamerkit seuraaville Kymin Paperiteollisuus Oy:n palveluksessa oleville:

Suomen Leijonan 1 lk:n ritarimerkin on saanut tekninen johtaja **Håkan Romantschuk** ja Suomen Leijonan ritarimerkin tutkimuspäällikkö **Markku Johansson** tutkimuksesta.

Suomen Valkoisen Ruusun 1 lk:n mitali kultaristein on myönnetty työsuhteidenhoitaja **Turo Blombergille** sellutehtaalta ja markkinointipäällikkö **Martti Mennalle** markkinointiosastolta. Suomen Valkoisen Ruusun 1 lk:n mitalin on saanut kunnossapitoinsinööri **Erkki Koskinen** hienopaperin kunnossapidosta. Suomen Valkoisen Ruusun mi-

tal sai koneenhoitaja **Tauno Mentu** PK 9:ltä.

Kymmene Oy:n tietohallinnossa on hallintopäällikkö **Kari Kantola** saanut Suomen Leijonan ansioristin samoin kuin Kymmene Oy:n teknillisen hallinnon desinvestointiyksikön johtaja **Reijo Yrjövuori**.

KUOLLUT

Edellisen lehden ilmestymisen jälkeen tietoomme tulleet kuolleet eläkkeensaajat:

Uuno Hamari, 65, Kni sellutehtaan kunnossapito (kuollut 25.11.), **Raimo Sahlberg**, 62, rakennusosasto (30.11.).

UUTISKYMI

NUMERO 12/1994

Toimitus: Kymin Paperiteollisuus Oy, viestintäosasto, 45700 Kuusankoski, puh.vaihde (951) 4021, teleksi 52211 kymco fi, telekopio (951) 402 2186, memotunnus KYTIED.

Päätöimittaja: Reijo Virta, puh. (951) 402 2168.

Toimitussihteerit: Kimmo Rekiemies, puh. (951) 402 2169.

Toimittaja: Irma Niemi, puh. (951) 402 2173.

Osoitteenmuutokset: Terttu Niilo-Rämä, puh. (951) 402 2167.

Kirjapaino: Nettopaino Oy, Korjalankatu 25, 45130 Kouvola, puh.vaihde (951) 3711 501.

Paperi: Griffin KymexCote 115 g/m², hiokepitoinen kaksoispäällystetty painopaperi. Paperille on myönnetty pohjoismaisen ympäristömerkin käyttöoikeus, numero 404 012.

Lehden seuraava numero ilmestyy 31.1. Lehteen tarkoitettua aineistoa on oltava perillä toimituksessa viimeistään 16.1.

ISSN 0358-416X.

KYMIN PAPERITEOLLISUUS

5 000 MK:N TUNNUSTUSPALKINNOT

Matti Jaatinen (vas.) Gustav Danielsson, Ilkka Parvinen ja Marjatta Käki.

Kotiseutuarkistotyö ja pitkäjänteinen opiskelu saivat säätiöltä tunnustusta

100-vuotissäätiön valtuuskunta on myöntänyt 5 000 markan tunnustuspalkinnon filosofian maisteri Gustav Danielssonille ja diplomi-insinööri Ilkka Parviselle. Danielsson sai tunnustuksen ansiostaan Kuusankosken kotiseutuarkiston kokoamisesta ja tallentamisesta. Pitkäjänteisesti työnsä ohella opiskellut Ilkka Parvinen puolestaan valmistui viime keväänä diplomi-insinööriksi Lappeenrannan teknillisen korkeakoulun kemiantekniikan osastolta. Tunnustuspalkinnot jaettiin 14. joulukuuta Koskelassa.

"Tämä on minulle äärimmäisen suuri kunnia, joka tuli täydellisenä yllätyksenä", toteaa Kuusankosken kaupungin kotiseutuarkiston puuhämies **Gustav Danielsson** tunnustuspalkinnostaan.

Siirryttyään vuoden 1991 lopussa eläkkeelle Kymin arkistopäällikön tehtävistä Gustav Danielsson ryhtyi kaupungin kotiseutuarkiston hoitajaksi. Kotiseutuarkiston kokoaminen aloitettiin vuonna 1990, Danielsson oli alusta lähtien mukana työssä.

Jo arkistopäällikkönä Danielsson oli havainnut, että ammattimaisia historiantutkijoita oli yhä enemmän alkanut kiinnostaa ihmisten vapaa-ajan toiminta, joka on huomattava ja luonnollinen osa paikkakunnan elämää. Tämä on tullut esiin myös joka neljäs vuosi pidettävässä arkistokonferenssissa, jossa yhtenä pääteemana ovat olleet yksityis- ja kotiseutuarkistot.

Kotiseutuarkistotyö kiinnostaa Gustav Danielssonia ja hän haluaa työllään palvella kotikuntansa. Kotiseutuarkiston hoitajan tehtävänä on järjestää asiakirjat asianmukaisesti uudelleen ja tiedottaa yhdistyksille puutteista.

Kotiseutuarkisto muodostuu pääasiassa Kuusankoskella toimivien erilaisten järjestöjen, yhdistysten ja seurojen asiakirjoista. Paikkakunnalla toimivista yhdistyksistä on vasta noin kolmasosa luovuttanut aineistonsa kotiseutuarkistoon. Tällä hetkellä arkistoitua tietoa löytyy

135 yhdistyksestä, joiden asiakirjat ovat vieneet tilaa noin 30 hyllymetrin verran.

"Toivomme hartaasti, että asiakirjoja luovutettaisiin tai talletettaisiin tänne lisää. Tämä koskee myös yksityishenkilöitä. Oli kokoelma miten vaatimaton tahansa, antaa se aina lisävalaistusta. Niiden luovutus, järjestäminen ja säilytys on yhdistyksille maksutonta. Yhteyttä voi ottaa Kymin keskusarkistoon, jossa tällä hetkellä toimin", Gustav Danielsson kertoo.

Yhdistyksillä on täysi oikeus käyttää kotiseutuarkistoon talletettuja asiakirjojaan. Salassapitovelvollisuuteen perustuen ei joidenkin yhdistysten toiminnasta voida antaa tietoja ulkopuolisille.

Yhdistyksiltä saatavien asiakirjojen kirjavuus on Danielssonin mukaan melkoinen, puutteellisuuksia on paljon. Yllättävän monet asiakirjat ovat löytyneet ullakoilta, tai esimerkiksi toimihenkilön kuoleman jälkeen omaiset ovat hävittäneet ne kokonaan.

"Tämä on mitä suurimmassa määrin pelastusoperaatio. Toimimme nimenomaan yhdistysten hyväksi niin, että ne voivat turvallisesti luovuttaa tai tallentaa asiakirjansa tänne."

"Halusin olla esimerkkinä"

Toinen tunnustuspalkinnon saaja, koneosaston päällikkö **Ilkka Parvinen** sai viime maaliskuussa päätökseen neljän vuotta kestäneet diplomi-insinöörin opinnot Lappeenrannan teknillisen korkeakoulun kemiantekniikan osastolla.

Käytännön työn ja jatkuvan itsensä kehittämisen kautta diplomi-insinöörin paperit maaliskuussa 50-vuotissyntymäpäivänään saanut Parvinen on omalta osaltaan ollut esimerkki moniammattitaitoisuudesta, joka kuuluu koneosaston henkilöstön toimintatavoitteisiin. Pitkän linjan opiskelu alkoi yhtiön ammattikoulusta, josta hän jatkoi teknilliseen kouluun ja edelleen teknilliseen opistoon valmistuen vuonna 1970 koneinsinööriksi.

Paperialan insinöörin ja diplo-

mi-insinöörin tutkinnon suorittamisesta hän innostui yhtiön kautta tulleen mahdollisuuden myötä. Lappeenrannan teknillinen korkeakoulu ja Kymmene Oy olivat tuolloin sopineet konsernin palveluksessa oleville opistoinsinööreille tarjottavasta paperitekniikan täydennyskoulutuksesta. Osan opiskelusta kustansi työnantaja ja osalle Parvinen sai 100-vuotissäätiön tukea.

"Kun tällainen mahdollisuus minulle annettiin, päätin itseni tuntien yrittää. Toinen syy opiskelun aloittamiseen oli nykyinen työni, jossa olen henkilökunnalle korostanut moniammattitaitoisuuden sekä yleensä koulutuksen ja itsensä kehittämisen merkitystä. Halusin olla esimerkkinä. Aikaisemmin olin koneinsinööri, ja nyt olen sitten lisäksi paperipuolen diplomi-insinööri", Ilkka Parvinen toteaa. Työvuosien alkua ajoilta hänelle ovat tuttuja myös violarin ja teknikon hommat.

Opiskeluaikaansa Parvinen pitää antoisana. Pitkän työssöoloajan ja koneinsinöörin tietojen pohjalta hän pystyi hakemaan opiskelusta haluamaansa tietoa erilailla kuin täysipäiväinen opiskelija ilman minkään alan perustietämystä. Työvuosiensa aikana hän on lisäksi suorittanut kasvatustieteiden approbaturin sekä opiskellut englantia ja ruotsia.

Parvisen erittäin hyvin arvostetun arvosteltu diplomityö käsittelee paperikoneen liimauspuristimen telojen mitattavien vaihtokriteerien määrittelyä. Diplomityön aiheen hän valitsi sillä perusteella, että siitä oli hyötyä nimenomaan paperikoneiden kunnossapidossa. PK 7-9:llä tehdyn tutkimustyön valvojina olivat kehitysjohtaja **Matti Sipilä** sekä tuotantopäälliköt **Arto Lindberg** ja **Timmo Johansson**.

"Kovin vaihe oli ehdottomasti diplomityön tekeminen - erityisesti jo mielessä selkeinä olleiden tietojen pistämiseen paperille ei ensin tuntunut löytyvän motivaatiota", Parvinen huomauttaa. Lopuksi hän haluaa kiittää kaikkia, jotka ovat tavalla tai toisella tukeneet hänen opiskeluaan.

Maria sai nimikkorunon

Maria Mattssonin kuuluisat jalanjäljet Verlan tehdasmuseon lankkullattiasa ja hänen poikkeuksellisen pitkä työrupeamansa pahvitehtaalla ovat vuosien mittaan nousseet asioiksi, jotka parhaiten syöpyvät museovieraiden mieliin. Tästä on hyvänä osoituksena viimekesäinen vierailu, jolloin Verlaan tutustui parikymmentä ulkomaista kirjailijaa Paltta-Balto 94-tapahtuman yhteydessä.

Marian tarina teki puolalaisen kirjailijaan **Boleslaw Faciin** niin suuren vaikutuksen, että hän koitiin päästyään halusi kirjoittaa

Marialle oman nimikkorunon, jonka anjalankoskelainen suomentaja **Kirsti Siraste** välitti lehdellemme kirjailijavieraiden erikoiskiitoksena mielenkiintoisesta tehdaskäynnistä.

Boleslaw Fac, 65, on kirjoittanut kaikkiaan 30 kirjaa, pääasiassa runokokoelmia ja romaaneja. Vuosina 1950-82 hän työskenteli laivanrakennusinsinöörinä Gdanskin Lenin-telakalla. Solidaarisuuliikkeen nousua Puolassa valtaan Facille sanottiin, ettei kirjailija kuulu telakalle, jolloin hän siirtyi vapaaksi kirjailijaksi.

Maria Mattsson (edessä keskellä) työskenteli Verlan tehtaalla pahviarkkien lajittelijana ennätysmäiset 51,5 vuotta. Hän oli syntynyt 1859 ja jäi eläkkeelle 1936.

Boleslaw Fac

MUISTO VERLAN VANHASTA PAHVITEHTAASTA

jonka museossa säilytetään työläinen Maria Mattssonin jalanjälkiä

Maria Mattsson tavallinen maalaisnainen punnitsi viisikymmentä vuotta pahvia tehtaassa astumalla pari askelta vasemmalle oikealle vasemmalle ei koskaan kauemmas

Jaalan ja Valkealan rantametsistä kuukausia vuosia hakattujen pahvitonnien mittaamat päivät viikot

Kasvaessaan jalanjälkineen yhteen allaan olevien lautojen kanssa Maria punnitsi yhä useammin ajatusta: "riittäneekö puuta myös arkkuuni"

Ja tuon lattian vihdoin nielaistessa hänet peittäköön pahviarkki hänen kurttuisen ruumiinsa ja Maria odottakoon kunnes joku suomalainen paavinostaa hänet alttarille Paperipyhimyksenä.

Suomennos
Kirsti Siraste